

PLA LOCAL DE PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES

ESPLUGUES DE LLOBREGAT 2011-2014

**Diputació
Barcelona**

ÍNDEX

1. JUSTIFICACIÓ	1
2. MARC TEÒRIC I PRINCIPIS D'INTERVENCIÓ	4
3. MARC LEGAL	14
3.1 Europeu: Estratègia de la Unió Europea.	14
3.2 Nacional: Estratègia Nacional de drogas.	14
3.3 Autonòmic: Pla estratègic de prevenció a Catalunya.	20
3.4 Local: Xarxa local de prevenció de drogodependències.	21
4. FUNCIONAMENT DEL PLA	23
4.1 Comissió política	23
4.2 Grup motor	23
4.3 Comissió tècnica	24
5. DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ I DETECCIÓ DE NECESSITATS.	25
5.1 La ciutat	25
5.2 Indicadors urbanístics	26
5.3 Indicadors demogràfics	28
5.4 Indicadors socioeconòmics	32
5.5 Indicadors socials	35
5.6 Indicadors de salut	37
5.7 Conclusions i necessitats detectades	40
6. OBJECTIUS DEL PLA LOCAL DE DROGUES	46
6.1 Objectius generals	46
6.2 Objectius específics	47
7. PLA D'ACCIÓ (2011-2014): Projectes a realitzar i temporalització	53
8. PLA DE TREBALL (2011)	60
9. AVALUACIÓ	66
10. ANNEXOS	67
10.1 Model d'aprovació plenària per a l'elaboració del Pla local de prevenció de drogues.	67
10.2 Models de qüestionaris utilitzats en el diagnòstic.	69
10.3. Activitats realitzades a Esplugues pel Servei de Prevenció de les drogodependències de la Mancomunitat Font Santa (1991-2009).	79

1.JUSTIFICACIÓ

El Servei de Prevenció de les Drogodependències de la Mancomunitat Font Santa va ser creat a l'any 1991 pels ajuntaments de Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Joan Despí i Sant Just Desvern, amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona. En aquests 20 anys l'equip de professionals ha estat integrat al CAS Font Santa (Centre d'assistència i Seguiment de les drogodependències) i ha estat realitzant la seva tasca conjuntament amb el Departament de Salut de l'Ajuntament d'Esplugues.

Després d'aquesta llarga trajectòria s'ha decidit elaborar el Pla local de drogodependències de l'Ajuntament d'Esplugues, per tal d'assegurar la continuïtat de la tasca realitzada fins ara, a més d'atorgar més força amb el suport polític del ple municipal. No es tracta de realitzar quelcom nou, sinó de reforçar els projectes consolidats, així com marcar els objectius prioritaris per als propers 4 anys.

La prevenció comunitària ha de partir d'un compromís conjunt dels representants polítics, de la xarxa de professionals i la societat civil, per tant, una bona eina és efectuar un pla local de drogodependències. El Pla Local de Drogodependències serà el ventall coordinat i planificat dels programes i actuacions en matèria de drogodependències en el qual es manifesta la voluntat de l'administració local de materialitzar les competències que li atribueixen les lleis. Aquest Pla tindrà en compte el diagnòstic de l'abús de drogues al territori, els objectius de les intervencions, l'articulació de les diferents iniciatives de les diverses àrees municipals, les estratègies de coordinació, els mecanismes de participació ciutadana, la determinació dels recursos necessaris i disponibles i la metodologia i els instruments de seguiment i avaluació. (Diputació Barcelona, 2006)

El Pla local de drogodependències és un abordatge participatiu de la comunitat en l'anàlisi de les necessitats socials envers el fenomen de les drogues; així com la participació en la planificació, programació i aplicació de les activitats dirigides a evitar que hi hagi problemes de drogues es presentin o, com a mínim, es redueixi l'impacte de les conseqüències negatives derivades del consum.

Seguint el document de la Diputació de Barcelona: "Prevenció municipal de les drogodependències: un compromís institucional i social", on hi diu:

“El Pla local de drogues serà el mapa que regularà, orientarà i donarà sentit a la intervenció preventiva en el municipi. Els seus continguts i propostes s’articulen en un document escrit que els òrgans de govern local subscriuen com a reflex de la seva voluntat política en el marc de les competències preventives que les lleis atribueixen a les administracions locals.”

Els recursos humans per realitzar aquest Pla son l’equip de prevenció de drogodependències de l’empresa PAS SL, que gestiona també el CAS Font Santa i que dirigeix Lluís Camino conjuntament amb Montse Curucelaegui, tècnica del departament de Salut de l’ajuntament d’Esplugues, i amb el suport de Núria Garcia, de la Diputació de Barcelona, que formen el grup motor que portarà a terme a nivell tècnic l’elaboració, la posada en marxa i el seguiment del Pla local.

Els plans locals segueixen les directius metodològiques de la Diputació de Barcelona, segons la publicació del novembre del 2008: “ Plans locals de prevenció de les drogodependències. Guia per al foment de la participació.”

Segons aquest document la proposta es realitza en diferents fases:

1. Fase d’anàlisi de la realitat i diagnosi del problema: es tracta de realitzar una recollida d’informació a través de la participació d’actors socials (sectors seleccionats de la ciutadania, xarxa de professionals, consells comunitaris).
2. Fase de disseny i elaboració: un cop tenim un informe de la realitat actual del fenomen local de les drogues al municipi, podem realitzar el programa de prevenció, amb els seus objectius i projectes a realitzar i la seva temporalització. En aquest treball és interessant que un grup motor lideri amb participació d’altres agents socials, que poden, segons la seva especialitat, cocrear els dissenys dels projectes que es portaran a terme.
3. Fase d’aplicació de les accions: la fase d’aplicació del Pla, la participació garanteix la mobilització de la comunitat perquè assisteixen a les activitats programades (tallers, reunions, etc). Al mateix temps que es podrà rectificar sobre la marxa segons les devolucions dels agents que participen en el Pla.
4. Fase d’avaluació i seguiment: evidentment el treball de reflexió i avaluació amb els agents implicats farà que es permeti conèixer que ha produït canvis i què no ha tingut repercussió positiva; la reflexió i el debat són imprescindibles per anar millorant les activitats del Pla i analitzar les prioritats, mantenint el que funciona i millorant i deixant de banda el que no és efectiu.

Metodologia

El diagnòstic de la situació actual del fenomen de les drogues està actualitzat permanentment per l'equip de prevenció de la Mancomunitat Font Santa, en el seu treball diari amb les xarxes de professionals integrades en el municipi (Consell de Salut, Comissió Salut i Escola, treball en els tallers amb alumnes d'educació secundària, tallers amb pares i mares d'IES de secundària i CEIP de primària, els protocols d'intervenció amb alumnes consumidors amb el CSMIJ de la zona i el CAS, protocol amb departament d'Acció Social, CAS, Mossos d'esquadra i Guàrdia Urbana per a la commutació de multes per consum a la via pública, el circuit de sessions clíniques amb els ambulatoris de Sanitat, el treball amb els mitjans de comunicació, etc) .

Creiem que el Pla local de drogodependències és una bona oportunitat per realitzar un treball d'entrevistes personalitzades a agents socials i de salut clau per fer una detecció de noves necessitats respecte a diferents contextos davant el fenomen de les drogues o, si més no, confirmar les directrius preventives que s'estan fent actualment. Aquestes entrevistes també serviran per fer un treball transversal i per implicar professionals i altres agents socials en el pla local.

Per tant, iniciarem el Pla fent un informe elaborat amb entrevistes de diferents persones i professionals, per fer un observatori de l'estat actual, en els següents àmbits:

- Salut (Equips d'Atenció Primària del municipi)
- Ciutadania (associacions veïns, associacions afectats, agents socials importants a zona, pares i mares, joves, altres).
- Departaments de l'Ajuntament (treball, joventut, seguretat, sanitat, acció social, educació, esport, cultura, altres)
- Centres especialitzats: CAS Font Santa, CSM, CSMIJ, altres.
- Educació (inspecció Generalitat, EAP, equips directius instituts, equip docent, AMPA...)
- Seguretat ciutadana (Mossos d'esquadra, Guàrdia Urbana).

2. MARC TEÒRIC I PRINCIPIS D'INTERVENCIÓ

Massa freqüentment, tot i que cada vegada amb menys intensitat, ens trobem amb programes, projectes o accions en el camp de la prevenció del consum de drogues que s'executen sense un marc de referència que permeti donar coherència, dins d'un pla de treball, a les seves activitats i als resultats que se n'esperen de les actuacions.

La prevenció sense aquest marc de referència conceptual, té el risc d'acabar esdevenint sols la reproducció de models rígids i estereotips sobre el fenomen i reduir la seva activitat preventiva a un eslògan. Sense una teoria, i sense processos d'investigació que recolzin les actuacions, difícilment es podran obtenir resultats satisfactoris.

Actualment, però, la prevenció de drogues, tot i ser un camp jove al qual li queda molt camí per recórrer i moltes qüestions per resoldre, és l'opció més prometedora per evitar els danys associats als consums de drogues.

En pocs anys, el camp de la prevenció ha realitzat un salt qualitatiu i s'ha consolidat, especialment en els països més industrialitzats, els quals són també els que tenen més alt nivell de consum i abús de substàncies. Aquesta millora no ha esdevingut per atzar sinó per la destinació, un cop la prevenció ha demostrat la seva utilitat i eficàcia, de gran quantitat de recursos, tant econòmics com humans.

També ha donat més rigorositat a l'àmbit de la prevenció l'abandonament de determinats discursos catastrofistes, messiànics o militaristes els quals tenien com a objectiu "salvar els joves", o "una croada o guerra contra les drogues", discursos carregats de moralisme, però poc realistes que durant molts anys han tancat la porta a treballs rigorosos i efectius.

Encara, però, quan s'utilitza el concepte prevenció de drogues a nivell general, la majoria de la població ho relaciona amb les drogues il·legals, tot i que en analitzar el fenomen s'observa com aquelles substàncies que suposen més consum, i també més conseqüències negatives, són precisament les legals (alcohol i tabac) i la droga il·legal més socialitzada i normalitzada (cànnabis). Potser per aquesta raó la majoria de programes de prevenció s'orienten cap a aquestes tres substàncies.

A primera vista pot visualitzar-se que el treball preventiu en l'àmbit de les drogues és quelcom homogeni, però en el moment que es realitza una acció, al tractar-se d'una intervenció sobre la realitat, implica a la vegada una concepció de la societat, de la persona, de la substància i del rol que aquesta juga en aquesta realitat. Es defineix, doncs, un model de societat a què s'aspira arribar i, per tant, conté un aspecte ideològic que és necessari tenir present.

Si féssim un breu repàs històric dels paradigmes dominants en matèria de drogues podríem copsar la presència que ha tingut en diferents àmbits i amb pràctiques molt diverses al llarg de la història i de les societats. Des de la dimensió catàrtica fins a la cerimonial, passant per la mitològica, la recreativa, la terapèutica, així com la preventiva de malalties o epidèmies. En cada societat, en cada cultura, les restriccions i els usos han estat diferents. La moralitat, la política, la religió, l'economia, i un llarg etcètera seran elements que marcaran el model de relació amb les substàncies i el seu ús.

Els successius models d'intervenció en l'àmbit de les drogues aplicats al llarg del temps no segueixen una línia evolutiva de caràcter progressiu i de constant millora, sinó que responen a adaptacions particulars del context social i polític.

Tot i així, existeix una forta relació entre els avenços científics i els successius models aplicats, però sense que cap model posseeixi la suficient evidència com per assumir la direcció científica de la intervenció.

Concretament, en el camp de la prevenció, hi ha la problemàtica de la sobreabundància de models teòrics; molt ben construïts, però inaplicables o difícilment aplicables més enllà del disseny experimental, ja que això significaria uns recursos, una temporalitat i una concepció del fenomen per part de la població difícilment aplicables.

Els primers enfocaments preventius es van centrar en el concepte d'higiene, que es representava amb el sanejament del medi i la cura del cos, com a principal mesura sanitària. Així naixia el Model Mèdic de la malaltia, en el qual el consum de drogues es definia com a malaltia i la persona era una víctima o pacient. L'abordatge, doncs, era únicament en el context clínic tradicional i en una concepció individualista, deixant de banda les influències de l'ambient, els factors familiars i socioculturals; context on el pacient té molt poc a dir en el seu propi tractament.

És en aquest moment on es defineixen tres nivells de prevenció: primària, secundària i terciària (Caplan, 1980). La primera s'aplicaria de forma més universal, quan encara no existeix el consum, i el seu objectiu seria impedir o retardar l'inici d'aquest. Un cop ja s'ha iniciat el consum, es passaria a la secundària on s'intentaria disminuir progressivament el consum fins a la seva desaparició. Però si el consum ja ha esdevingut problemàtic, entraria en funcionament el tercer nivell, el qual actuaria sobre els efectes visibles i els possibles que puguin aparèixer. El mateix autor ho definia sintèticament en prevenir, curar i rehabilitar.

Des d'un punt de vista pràctic, aquest Model Mèdic intenta, des de les seves intervencions, modificar aquells aspectes personals i individuals i descarta els canvis en els sistemes socials, per tant, delega tota la responsabilitat als "especialistes".

Aquest model va evolucionar cap al Model de Salut Pública, el qual amplia els orígens causals més enllà dels factors biològics, i hi afegeix l'ambient físic i social. Aquest mateix Model va desenvolupar un nou model explicatiu, el Model Ecològic, el qual destaca que en la prevenció primària es poden aconseguir els objectius de tres formes diferents:

- 1.- Eliminació dels "agents patògens": la qual cosa equivaldria a la reducció de l'oferta.
- 2.- Enfortiment de la resistència de l'hoste: intentant millorar les capacitats individuals per rebutjar l'oferiment de drogues.
- 3.- La modificació de les condicions ambientals: que implicaria considerar els factors de risc a nivell familiar i comunitari, millorant la qualitat de vida.

Així doncs una definició de prevenció segons aquest paradigma podria ser en sentit ampli com: l'acció i l'efecte de les intervencions dissenyades per canviar els determinants individuals, socials i ambientals de l'abús de drogues legals i il·legals, incloent tant l'iniciació de l'ús de drogues com la progressió a un ús més freqüent o regular entre poblacions en situació de risc" (EMCDDA;2000).

Seguint aquesta definició les estratègies de prevenció tindran l'objectiu de treballar sobre les persones (actituds, habilitats, competències); sobre el context (transformació de l'entorn); i sobre la substància (mesures legislatives, punitives, control tràfic).

Més recentment, s'ha realitzat una actualització de la classificació dels nivells de prevenció abans citats, i s'han substituït per aquests tres altres nivells: universal (a tothom sense distinció), selectiva (als grups de risc) i indicada (a consumidors d'alt risc). (Gordon, 1987).

L'evolució dels programes de prevenció ha estat considerable des dels primers que es van dur a terme als anys 60. Aquests primers programes es basaven en el model racional o informatiu. Posteriorment, als anys 70 van prendre força aquells programes afectius i inespecífics. Als 80, van predominar els programes basats en el model d'influència social, on s'entrenaven les habilitats de resistència i les habilitats socials. I va ser a partir dels anys 90 on l'evidència científica ha basat els programes de prevenció treballant primordialment l'aprenentatge de diferents tipus d'habilitats.

Si aquests models es podrien incloure en el marc dels pProgrames Lliures de Drogues o alguns d'ells també com a Reducció de la Prevalença, en les últimes dues dècades recentment ha aparegut amb força la Reducció de Riscos, derivada inicialment dels Programes de Reducció de Danys.

Per Minno (1993) defineix les estratègies de Reducció de Riscos com a: “el conjunt de mesures sociosanitàries, individuals i col·lectives, dirigides a minimitzar els efectes fisiològics, psíquics i socials negatius associats al consum de drogues”.

Aquest model es basa en diferents arguments on s'exposa la poca credibilitat que poden tenir aquells paradigmes amb l'objectiu d'eliminar o reduir significativament el consum de drogues, com per exemple:

- És poc raonable pensar en la reducció de l'oferta de les drogues legals (alcohol i tabac) i la gran quantitat de fàrmacs que actualment s'usen indegudament.
- Existeix actualment una alta probabilitat del consum de drogues durant l'adolescència. On la població consumidora no es diferencia a nivell de comportament i conflictivitat de la població no consumidora.
- Existeix evidència que molts dels consumidors de drogues actuals no han desenvolupat pautes perjudicials o problemàtiques en el seu ús.
- El fet que les drogues sempre hagin existit i la més que alta probabilitat que continuïn estant presents en la nostra societat, determina que l'objectiu s'hauria d'orientar no cap a disminuir o eliminar-ne el consum, sinó a reduir-ne els efectes perjudicials.

Des de les Polítiques de Reducció de Riscos no s'estructura en nivells sinó en criteris de benestar. L'objectiu d'aquesta perspectiva no és l'abstinència sinó la reducció i minimització dels efectes negatius del consum de drogues. No sols es treballa la millora de la salut, sinó també d'altres aspectes com l'evolució de la persona, la participació en el context social, la marginació, les dinàmiques laborals i l'estigma, entre d'altres. Creiem que la Reducció de Riscos ha de ser una pràctica educativa i sanitària mancada de valoració moral, on el consum responsable hi ha de tenir cabuda.

L'estratègia preventiva dels Programes de Reducció de riscos es basen en els següents aspectes clau:

- La constatació que les drogues es seguiran consumint per part d'un sector de la població.
- La resistència d'aquestes persones a accedir a serveis especialitzats, ja que aquests recursos sols hi accedeixen persones que ja tenen un problema evident.
- El fet que hi ha joves que no volen abandonar l'ús de certes drogues, però estan disposats a preocupar-se per la seva salut i a canviar hàbits per millorar-la.
- L'evidència que molts dels problemes que han patit molts joves es podrien haver evitat amb un treball informatiu previ.
- Per a les persones que han decidit no consumir, la informació pretén reforçar la seva posició i oferir, en cas de consum, una guia vàlida per un ús responsable.
- Per a les persones que han decidit consumir, la informació pretén proporcionar elements útils que afavoreixin un consum de menor risc.

Però conscients que la informació per si sola no garantitza una modificació de la conducta, es tenen en compte altres factors:

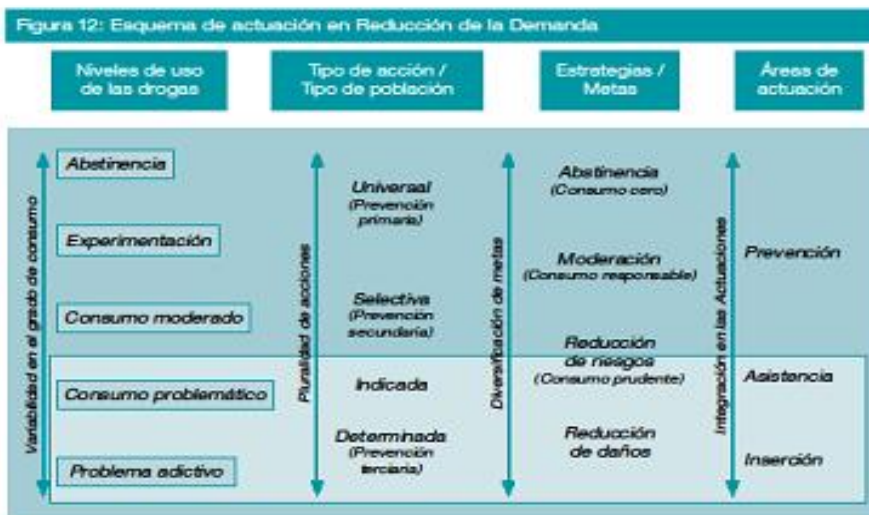
- La presa de decisions, amb l'objectiu de la millora de l'autonomia i maduració de la persona.
- La responsabilitat de les pròpies decisions, així com l'assumpció de les possibles conseqüències.
- Els recursos i els procediments per resoldre conflictes.
- L'autoconeixement de les limitacions i possibilitats pròpies.
- Les formes d'autocontrol del consum.

- Aspectes que fan referència al grup, a l'entorn o a l'entrenament de les habilitats socials.
- La debilitat davant la pressió de grup.
- El respecte de les decisions i opcions dels altres.
- La responsabilitat amb un mateix i amb els altres.
- Les alternatives al consum.

Així doncs, d'acord amb els objectius i aspectes sobre els quals intervenen o es proposen intervenir, no correspondria parlar tant de prevenció, en el sentit d'evitar determinats problemes, sinó de promoció, entesa com el desenvolupament de capacitats i habilitats per resistir certs factors de risc. Es potencia la presa de decisions i es destaca la responsabilitat individual, l'objectiu últim de la qual, seria proporcionar possibilitats de desenvolupament personal, on la decisió d'assumir riscos de desenvolupar pautes d'ús inapropiat o perjudicial i l'opció per consumir drogues seria una decisió conscient.

Davant les diferències substancials que poden suscitar els diferents models exposats en el camp de la prevenció, el que sembla quedar clar és la importància de la línia teòrica i ideològica des de la qual es realitzen les intervencions. I que la tria dels programes a executar sigui coherent amb aquesta línia de treball. En el cas contrari, ens podríem trobar amb contradiccions que poden suposar confusió entre la població destinatària i que els objectius del Pla acabin difuminant-se en un seguit d'activitats sense un objectiu comú.

En conseqüència, des del Pla de Drogues s'assumeix el Model de Reducció de Riscos com el propi i on cadascuna de les possibles accions a realitzar haurà de tenir definida el tipus d'estratègia i l'àrea a on s'emmarca aquesta actuació. Una imatge clara i entenedora la podem extreure de la següent gràfica extreta del V Plan de Drogodependències d'Euskadi 2004-2008 per tal de ser guia i model del tipus de respostes que s'han de donar segons els usos o relacions, que la població diana escollida, tingui amb les drogues.

Així, la **intervenció preventiva**, segons l'ús de drogues, haurà de tendir a crear les condicions per tal que la població estigui capacitada per prendre les decisions i poder gestionar la seva relació amb les drogues:

- 1.- Reforçant l'actitud i decisió d'abstinència, entre els no usuaris de drogues.
- 2.- Orientant respecte als riscos de l'ús de determinades substàncies.
- 3.- Promovent, entre els usuaris, la regulació de l'ús de substàncies, tant a nivell de freqüència com de dosis.
- 4.- Orientant els usuaris en el reconeixement de símptomes i signes associats a nivells de compromís perjudicial amb les drogues.
- 5.- Orientant i estimulant la seva incorporació a serveis d'atenció a usuaris que ja estan patint les conseqüències adverses.

Independentment del model a treballar és necessari especificar quins són els **principis bàsics en què s'han de basar els programes de prevenció** de drogues :

- 1.- Han de tenir una adequada correlació amb les característiques específiques del problema en el nucli del col·lectiu social en el qual es desenvolupa el programa, i estar ajustats a la valoració prèvia de les necessitats.

- 2.- Han de complir unes exigències metodològiques en la seva planificació, implementació i avaluació.
- 3.- Han d'estar basats en teories contrastades, considerats com a tals les àrees de treball científic.

A nivell metodològic **les estratègies s'hauran de basar en :**

Intersectorialitat i interinstitucionalitat: la dimensionalitat del fenomen ens obliga a obtenir el compromís i la participació activa de diferents àrees i institucions, i a crear canals de comunicació i coordinació eficaços.

Coresponsabilitat i participació comunitària: cal cercar la complicitat de tots aquells grups que integren la vida social de la població, no sols per analitzar la situació, sinó per tal de dissenyar, implementar i avaluar i aconseguir així, una implicació real en el Pla i una millora significativa del compliment dels objectius definits.

Normalització: desactivar els fantasmes que causen una percepció distorsionada de les drogues i dels seus usuaris, i actuar des dels recursos normalitzats dels quals es serveix la comunitat per organitzar el seu funcionament.

Globalitat: ha d'existir un abordatge integral de totes les drogues, siguin legals o no, així com dels diferents usos inadequats que se'n pot realitzar. Cal arribar a la totalitat dels sectors de la població i adaptant-se a cadascuna de les necessitats possibles.

Avaluació i retroalimentació: han d'existir recursos, procediments de control i seguiment que permetin determinar de manera sistemàtica i objectiva l'eficàcia, l'eficiència i l'impacte dels programes i actuacions engegades, tenint en compte els objectius definits inicialment. Això permetrà poder tenir espais de reflexió i millora per a actuacions posteriors.

A nivell general, cal destacar quines són actualment **les propostes que han generat més consens en l'àmbit de la prevenció de drogues** recentment i que caldrà tenir en compte:

- Revisar el significat i arribada de les campanyes dirigides a la població general.
- Procurar el desenvolupament planificat i programat de les accions preventives.
- Promoure l'aplicació d'estratègies globals.
- Cercar una major exigència metodològica.
- Anticipar les edats dels destinataris dels programes de prevenció i promoure la participació de les famílies.
- Combinar la prevenció secundària i la reducció de danys.

- Prioritzar les poblacions d'alt risc.
- Propiciar la intervenció comunitària.
- Incrementar la transferència de metodologia i difondre les millors pràctiques.
- Potenciar amb decisió la investigació preventiva.

Per tal de no caure en errors i desaprofitar esforços, cal tenir present que davant qualsevol intervenció comunitària haurem de tenir en compte un aspecte clau com és el grau de coneixement del fenomen per part de la comunitat.

La identificació d'un nivell d'alt risc dins la comunitat no sempre significa que aquesta estigui en condicions per actuar de forma immediata en la resolució del conflicte. Conseqüentment es poden identificar fins a 9 fases per avaluar el nivell de capacitats i disposició de la comunitat (Plested & Co., 1999). Segons en quin grau estigui situada la comunitat, es podrà planificar un o altre tipus d'actuació.

AVALUACIÓ DE L'ESTAT DE PREPARACIÓ		ACCIÓ COMUNITÀRIA
Nivell de preparació	Resposta comunitària	Idees
1. Sense coneixement del problema	Tolerància relativa a l'abús de drogues	Crear motivació. Reunir-se amb els líders comunitaris involucrats en la prevenció de l'abús de drogues.
2. Negació	Aquí no passa res, no podem fer-hi res.	
3. Idea vaga del problema	Alguna idea del problema però cap motivació	
4. Preplanificació	Els líders són conscients del problema, alguna motivació.	Utilitzar els mitjans de comunicació per identificar i parlar del problema. Animar la comunitat per tal que vegi com es relaciona amb els assumptes comunitaris. Començar amb la preplanificació.
5. Preparació	Lideratge actiu i enèrgic amb presa de decisions	Treballar junts. Desenvolupar plans per a la

		programació de la prevenció a través de coalicions i altres grups comunitaris.
6. Iniciació	S'utilitzen les dades per recolzar les accions preventives	Identificar i implementar programes amb bases teòriques.
7. Estabilització	En general, la comunitat recolza el programa existent.	Avaluar i millorar els programes actuals.
8. Confirmació/ expansió	Els responsables de prendre les decisions recolzen que es millorin o ampliïn els programes	Institucionalitzar i expandir els programes per arribar a més població.
9. Professionalització	Coneixement del problema de drogues en la comunitat; expectativa de solucions eficaces	Engagar programes amb múltiples components per a tots els públics.

3. Marc Legal

3.1 Europeu

Estratègia de la Unió Europea en matèria de drogues (2005-2012)¹

Objectius generals

- Protecció de la salut, benestar i cohesió social. Vol concretar l'esforç dels estats membres en prevenir i reduir el consum de drogues, la toxicomania i els efectes de les drogues en la salut i la societat.
- Proporcionar seguretat mitjançant la lluita contra la producció de drogues, el tràfic de drogues i l'ús il·lícit dels productes químics utilitzats en la producció de drogues, així com intensificar les mesures preventives contra la delinqüència relacionada amb la droga, mitjançant la cooperació eficaç.

Àmbits d'actuació

a) Reducció de la demanda

- Millora de l'accés i l'eficàcia als programes de prevenció.
- Campanyes de sensibilització.
- Millora de l'accés als programes d'intervenció precoç.
- Millora de l'accés a programes orientats i diversificats de tractament.
- Millora a l'accés als serveis de prevenció i tractament del VIH/Sida.

b) Reducció de l'oferta

- Reforçar la cooperació policial i judicial.
- Prevenció de la importació i exportació il·lícites de narcòtics i substàncies psicotròpiques.
- Millorar la cooperació en l'àmbit de la repressió, les investigacions penals i la policia científica.

3.2 Nacional

Estratègia Nacional sobre Drogues (2009-2016)²

Ministerio del Interior

Delegación del gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas.

¹ <http://www.europa.eu/scadplus/leg/es/cha/c22569.htm>

² http://www.pnsd.msc.es/Categoria_1/presenta/estrategia.htm

L'Estratègia Nacional sobre Drogues 2009-2016 es configura com un marc de referència per a totes les administracions públiques i les organitzacions socials. Aspira, a més, a ser una eina que pugui ser utilitzada per promoure, facilitar i donar suport a cada instància implicada a desenvolupar el seu treball des del seu àmbit competencial, en l'interès comú per aconseguir disminuir de forma significativa els consums de drogues, i prevenir al màxim l'impacte sanitari i social dels diversos problemes i danys que hi estan relacionats.

L'Estratègia 2009-2016 implica un impuls i desenvolupament d'aquells aspectes en què l'Estratègia anterior, 2000-2008, s'ha demostrat adequada i una correcció de les limitacions observades. Això suposa, entre altres coses, una millora i optimització en l'oferta d'iniciatives de prevenció, de disminució de riscos i reducció de danys i del tractament de les persones afectades per problemes de consum.

- Estat de situació

Evolució dels consums i dels problemes associats.

Des dels inicis del Pla Nacional sobre Drogues, a mitjans de la dècada dels vuitanta, el perfil de les persones que consumeixen drogues a Espanya ha experimentat canvis notables.

A partir de mitjan dels anys noranta, el perfil dels que consumeixen drogues il·legals i les pautes d'aquest consum experimenta alguns canvis. D'una banda, comença a baixar el nombre de nous usuaris d'heroïna, si bé queda un nucli d'antics usuaris que exigeixen una important aportació de recursos humans i econòmics per atendre a la seva situació.

Es comença a conformar el que es coneix com a "consum recreatiu" de drogues, és a dir, el consum, de vegades simultani, de substàncies com l'alcohol, el cànnabis, la cocaïna, l'èxtasi o MDMA (droga el consum de la qual comença a estendre's per aquella època), i tota una sèrie de derivats amfetamínics, més o menys emparentats amb aquesta última substància.

La droga il·legal més consumida a Espanya és el cànnabis. L'any 2007, la prevalença de consum en els últims dotze mesos entre la població adulta, de quinze a seixanta-quatre anys d'edat, que s'havia estabilitzat entre 2003 i 2005 al voltant del 11,2 per 100, va disminuir dos punts percentuals (9,2 per 100) fins a les xifres de l'any 2001. Aquesta evolució del consum de cànnabis és consistent amb les dades registrades per la prevalença de consum diari en els últims trenta dies que el 2007 s'aproxima als nivells apreciats en 2001 (1,6 per 100).

La cocaïna ocupa el segon lloc entre les drogues il·legals que es consumeixen a Espanya. A partir de l'any 2001, la prevalença de consum en els últims dotze mesos entre la població de quinze a seixanta-quatre anys d'edat va créixer fins a situar-se en el 3 per 100, xifra en què s'ha mantingut segons les dades de la darrera enquesta corresponent a 2007.

- Principis rectors i objectius generals

El plantejament més àmpliament acceptat i recolzat per l'evidència per assolir una disminució significativa de l'impacte sanitari i social, indesitjat i evitable, en relació amb l'ús de drogues en el context actual, és el d'actuar mitjançant una combinació de mesures que intervinguin simultàniament en els àmbits de l'exposició i accessibilitat a les substàncies psicoactives, del consum i de la reducció del dany que hi va. Moltes de les actuacions són específiques d'alguns dels àmbits, però també n'hi ha altres amb objectius comuns.

Principis rectors

- La consideració de l'evidència científica. En funció de la mateixa i dels criteris objectius d'efectivitat i eficiència es definiran, prioritzaran i desenvoluparan les intervencions.
- La participació social
- La intersectorialitat. Ofereix un enfocament i un abordatge multifactorial, intersectorial i multidisciplinari.
- La integralitat
- L'equitat
- L'enfocament de gènere

Objectius generals

- Promoure una consciència social sobre la importància dels problemes, els danys i els costos personals i socials relacionats amb les drogues, sobre la possibilitat real d'evitar-los, i sobre la importància que la societat en conjunt, sigui part activa en la seva solució.
- Augmentar les capacitats i habilitats personals de resistència a l'oferta de drogues
- Retardar l'edat d'inici del contacte amb les drogues.
- Disminuir el consum de drogues legals i il·legals.
- Garantir una assistència de qualitat
- Reduir o limitar els danys ocasionats a la salut de les persones
- Facilitar la incorporació a la societat de les persones en procés de rehabilitació.
- Incrementar l'eficàcia de les mesures dirigides a regular i controlar l'oferta i els mercats il·legals de substàncies psicoactives.
- Augmentar els mecanismes de control econòmic sobre els processos de blanqueig de diners.
- Millorar i ampliar la formació dels professionals que treballen en aquest camp.
- Incrementar i millorar la investigació.
- Potenciar l'avaluació sistemàtica de programes i actuacions.
- Optimitzar la coordinació i cooperació.

- Coordinació

La coordinació possibilita tant la millor ordenació de les intervencions que es duen a terme per part dels agents implicats, com l'aprofitament més racional i eficient de tots els recursos.

Des de la seva posada en marxa, el Pla Nacional sobre Drogues es va dotar d'un mecanisme que assegurava la necessària coordinació entre les administracions públiques, tant a nivell territorial com a nivell intern.

- Àmbits d'actuació

Els objectius generals, a més de respondre als principis rectors, s'han d'emmarcar i fer-se operatius en uns àmbits d'actuació determinats:

Reducció de la demanda

Prevenció:

La prevenció del consum és l'àmbit clau sobre el qual es recolza la nova Estratègia 2009-2016.

Poblacions diana:

- La societat en el seu conjunt
- La família
- Població infantil, adolescents i joves
- La comunitat educativa
- La població laboral
- Els col·lectius en situació d'especial vulnerabilitat

Contextos d'actuació:

Com a complement al caràcter global i transversal que caracteritza les polítiques sobre drogues, cal comptar també amb una sèrie d'elements i entorns amb un clar potencial preventiu. Cal destacar fonamentalment el protagonisme dels mitjans de comunicació, dels sistemes sanitari i social, del sector econòmic vinculat a l'oferta d'opcions d'oci, així com dels agents de seguretat viària i ciutadana.

Disminució del risc i reducció del dany. Es tracta de dos conceptes pròxims, però no idèntics. La disminució del risc es troba més propera a la prevenció (com en el cas dels programes orientats a evitar la conducció de vehicles sota els efectes de l'alcohol o altres drogues, per tal de prevenir els accidents de trànsit), mentre que la reducció del dany afecta més a la vessant assistencial.

Assistència i integració social. -L'anàlisi i la revisió de les polítiques de drogues en els últims anys a Espanya permeten observar el canvi produït en la percepció social del fenomen del consum de drogues i de les drogodependències. Potser el més significatiu estigui en la concepció de les addiccions com una malaltia més i, per tant, en el reconeixement que els afectats tenen dret a la corresponent atenció sanitària i social.

Reducció de l'oferta. Com a part bàsica de l'amenaça derivada del crim, el tràfic de drogues, el desviament de precursors i el blanqueig de capitals relacionat, constitueixen fenòmens de la màxima importància per explicar el crim organitzat, i han de formar part fonamental de qualsevol estratègia contra el delictes. La millora continuada de les mesures per reduir l'oferta de drogues que s'han posat en marxa durant la vigència de l'Estratègia Nacional sobre Drogues 2000-2008, juntament amb

la seva adaptació de les mateixes a les tendències actuals ha marcat l'orientació de els aspectes estratègics concrets en l'àrea de la reducció de l'oferta de drogues.

Millora del coneixement científic bàsic i aplicat. En relació amb la informació i la investigació, l'Estratègia Europea 2005-2012, assenyala com a resultat a aconseguir: «una millor comprensió del problema de la droga i el desenvolupament d'una resposta òptima a aquest, mitjançant una millora apreciable i sostenible de la base de coneixement i de la seva infraestructura ». Per la seva banda, l'Estratègia Nacional sobre Drogues 2009-2016 té com a objectius en aquest àmbit «incrementar la quantitat i la qualitat de la recerca, amb la finalitat de conèixer millor les diverses variables relacionades amb les drogues i la seva capacitat de produir addicció, el seu consum i la seva prevenció i tractament "i" potenciar l'avaluació sistemàtica de programes i actuacions ».

Formació. Tot i tractan-se d'un àmbit transversal que impregna tota l'Estratègia, es preveu també de manera individualitzada, ja que es tracta d'una dimensió bàsica per aconseguir millorar la competència dels actors implicats en la prevenció i el control dels problemes relacionats amb les drogues. Es tracta de contribuir a la millora de les competències professionals dels que desenvolupen el seu treball en els serveis socials, educatius i sanitaris.

Cooperació internacional. Els problemes generats per les drogues il·legals transcendeixen l'àmbit nacional. La producció, el trànsit i els seus delictes connexos així com el consum de drogues tenen una dimensió mundial, més enllà d'àrees geogràfiques determinades. En l'àmbit internacional, l'Estratègia Nacional sobre Drogues 2009-2016 consolida tots els esforços duts a terme fins ara, s'enquadra en la necessària unitat de representació i actuació de l'Estat espanyol a l'exterior i té la vocació d'estar pendent de nous desenvolupaments que puguin sorgir en el dinàmic camp de les drogues per tal d'avançar en noves àrees de cooperació.

Avaluació de l'Estratègia Nacional sobre Drogues 2009-2016. L'avaluació de les polítiques públiques s'ha convertit, en els darrers anys, en un requisit indispensable de l'acció de l'Administració, a causa, d'una banda, de l'obligació de retre comptes a la societat sobre la utilització dels recursos públics i, d'altra banda, a la necessitat de

millorar el coneixement sobre els efectes de les accions dutes a terme i dels mecanismes que els expliquen. Només incrementant aquest coneixement és possible millorar, de forma gradual, l'efectivitat i eficiència de les actuacions empreses.

3.3 Autònomic: Catalunya

L'Òrgan Tècnic de Drogodependències de la Generalitat de Catalunya que ha elaborat un Pla Estratègic de prevenció del consum de drogues amb la missió d'ordenar, orientar, promoure, reforçar, coordinar i avaluar les accions preventives tendents a disminuir la prevalença del consum de drogues i la incidència de les problemàtiques associades en la població general catalana i especialment entre els infants, adolescents i joves dels diferents àmbits d'actuació.

Línies estratègiques:

- Promoure actuacions preventives universals adreçades als diferents grups etaris.
- Promoure actuacions preventives als grups i circumstàncies d'especial risc.
- Promoure mètodes de detecció precoç i protocols d'intervenció.
- Potenciar la cultura de l'avaluació i la recerca.
- Fomentar la formació continuada dels professionals i l'acreditació dels programes.
- Fomentar la participació ciutadana i dels professionals.
- Estimular la cooperació amb la UE, OMS i altres organismes internacionals.

Els objectius d'aquesta estratègia són:

- Prevenir el consum
- Retardar l'edat d'inici.
- Reduir els riscos i efectes adversos
- Minimitzar danys associats a l'addicció.

3.4 Local

La Xarxa Local de Drogodependències de la Diputació de Barcelona que en el seu document marc Prevenció municipal en drogodependències: un compromís institucional i social estableix les bases tècniques i criteris generals que han de possibilitar el desenvolupament de programes comunitaris. El municipi d'Esplugues de Llobregat hi està adherit des del 11 d'abril de 2006.

Objectius:

- Facilitar la implementació i desenvolupament de serveis i programes de prevenció.
- Potenciar el foment de l'equitat en serveis i programes de prevenció comunitària de drogodependències per a tota la ciutadania de la província.
- Incorporar els diferents actors socials relacionats amb la prevenció de les drogodependències.
- Avançar en la homogeneïtzació dels sistemes de gestió en el conjunt del territori.
- Gestió compartida del coneixement.

El municipi com a entitat idònia per al servei dels ciutadans

El municipi constitueix el nivell bàsic i essencial de l'organització territorial de Catalunya, cosa que permet fer més efectiva no només la participació dels ciutadans en l'adopció de les decisions públiques que els afecten, sinó, a més a més, la gestió d'aquells serveis que, com és el cas de les polítiques preventives en matèria de drogodependències, són o poden ser essencials per a la comunitat.

Normativa

La normativa administrativa vigent a Catalunya reconeix, en l'àmbit de l'Administració local, la plena competència municipal per al desenvolupament de polítiques de prevenció, serveis i reinserció social, entre les quals es poden incloure accions formatives en matèria de prevenció i lluita contra les drogues.

Normativa que, fonamentalment i per a la qüestió que ens ocupa, es troba recollida en el Decret Legislatiu 2/2003 de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal de règim local de Catalunya i la Llei 20/1985 de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.

El Decret legislatiu 2/2003 va ser promulgat arran de les modificacions i contínues reformes de les lleis 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya, i 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.

En aquest sentit, són fonamentals, per al desenvolupament de mesures de prevenció i assistència als drogodependents, els articles 7, 43.1.g), 66.1 i 66.3.k) 245, 247 i següents del ja indicat Decret legislatiu 2/2003, on s'especifiquen el règim de prestació dels serveis per part de les entitats locals i les seves formes.

Pel que fa a la Llei 20/1985 prioritza i defineix en els seus articles 6, 7 i 8 com a cabdal i bàsica la tasca preventiva que es porti a terme en l'origen de la drogodependència, i dóna especial rellevància al paper que les entitats municipals poden desenvolupar en aquestes tasques preventives.

Per tant,

- Els municipis disposen, d'acord amb la Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència i el Decret legislatiu 2/2003 de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya i la Llei 20/1985 de 25 de juliol, de capacitat i legitimació normativa pel desenvolupament de mesures en matèria de prevenció i lluita contra les drogues.
- La prestació del servei municipal es troba reglamentada en els articles 245, 247 i següents del Decret legislatiu 2/2003 de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya i la Llei 20/1985 de 25 de juliol.
- Aquesta competència és, de dret, qualificada com a pròpia pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya i la Llei 20/1985 de 25 de juliol, el qual en permet la prestació pel municipi.
- En qualsevol cas, la indicada prestació pot ser exigida, d'acord amb la normativa esmentada, pel ciutadà i obligatòriament complerta pel municipi quan aquest té una població superior a 20.000 habitants.

4. FUNCIONAMENT DEL PLA

El Pla local de prevenció de drogodependències està constituït per la següent estructura de treball, segons funcions :

- **Comissió política:** és el màxim òrgan de decisió del Pla local de drogodependències i està presidida per Sara Forgas, regidora del departament de Salut i Serveis Socials.

Aquesta Comissió es reunirà un o dos cops a l'any en sessió plenària i les seves funcions seran:

- Assignar i aprovar el pressupost anual al Pla local de drogues.
- Acordar els criteris i aspectes de cooperació anual.
- Nomenar la comissió tècnica.
- Proposar els projectes que considerin prioritaris per el Pla.
- Aprovar el Pla de treball anual que presenti la comissió tècnica.

- **Grup motor de la Comissió Tècnica:**

Estarà format per 3 tècnics especialistes en l'àmbit de la prevenció de les drogodependències.

Serà funció del grup motor:

- presentar a la Comissió Tècnica propostes per a l'elaboració del Pla local de prevenció de drogues
- fer-se càrrec de la redacció del Pla
- el pla de treball anual
- el seguiment de les accions que es duguin a terme i la seva avaluació.

Aquest es reunirà els cops que sigui necessari al llarg de l'any. Integrat per:

- Lluís Camino. Director del Servei de Prevenció de les drogodependències de la Mancomunitat Font Santa. CAS Font Santa.
- Montse Curucelaegui. Tècnica del departament de Salut de l'ajuntament d'Esplugues.
- Núria Garcia. Tècnica de prevenció de drogodependències de la Diputació de Barcelona. SPOTT.

Aquesta comissió ha de tenir un coordinador que, entre altres funcions, ha de tenir la de convocar la comissió tècnica i de fer les relacions institucionals pertinents.

La comissió tècnica es reunirà 1 cop al semestre en plenària i seran funcions seves gestionar els encàrrecs de la comissió municipal.

Es treballarà en projectes per àmbits d'actuació.

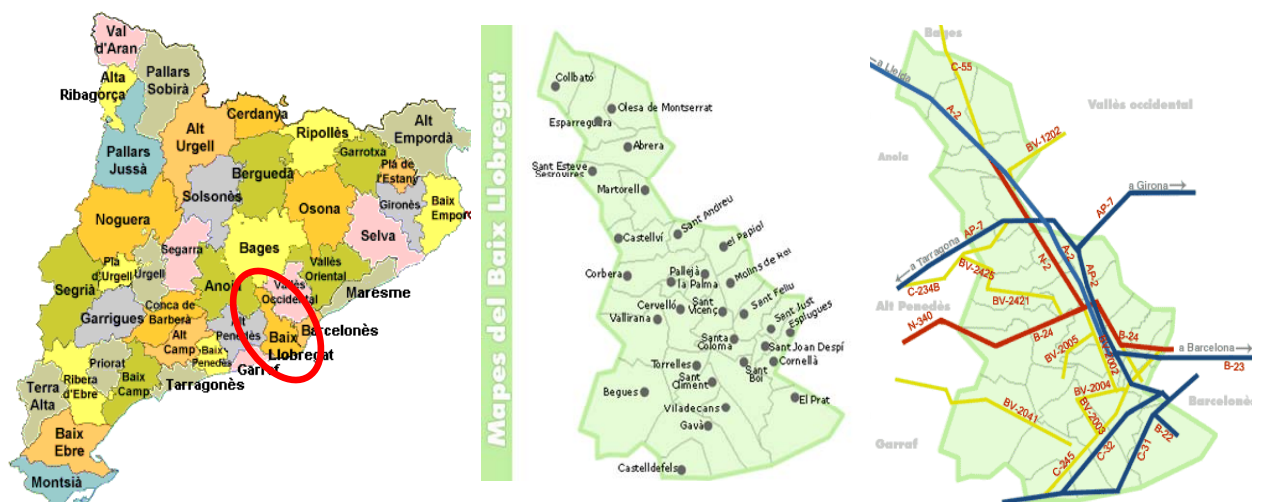
- **Comissió tècnica:** està formada per tècnics del municipi procedents de tots els àmbits implicats en la implementació del Pla:

- 1 Tècnic de Salut
- 2 Tècnics de Serveis Socials
- 1 Tècnic d'Esports
- 1 Tècnic de Joventut
- 1 Representant de la Policia Local
- 1 Agent tutor
- 1 Representant dels Mossos d'Esquadra
- 1 Tècnic de prevenció del CAS (centre d'atenció i seguiment per a les drogodependències) de la zona.
- 1 representant de cada àrea bàsica de salut
- 3 Tècnics del programa "Salut i escola" als IES
- 1 Tècnic de l'EAP , departament d'Educació de la Generalitat.
- 1 Tècnic del CSMA
- 1Tècnic de CSMIJ

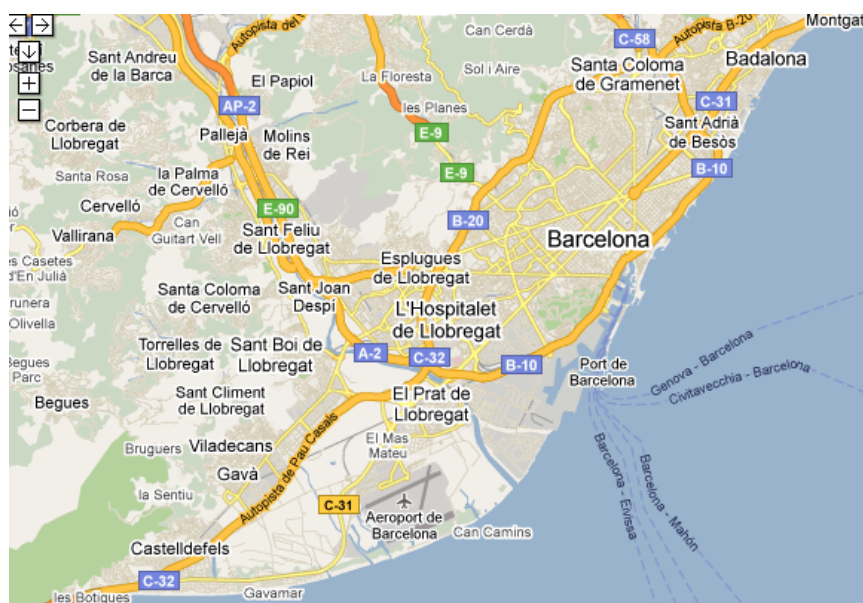
5. DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ I DETECCIÓ DE NECESSITATS

5.1 La ciutat

Esplugues de Llobregat forma part des de 1982 de la comarca del Baix Llobregat. Aquesta comarca està integrada per 30 municipis, els límits administratius la separen del Vallès Occidental al nord-est, del Barcelonès al sud-est, del Bages al nord-oest, de l'Anoia i l'Alt Penedès a l'oest i del Garraf al sud-est.

El Baix Llobregat està dins de la primera corona metropolitana i atès que l'eix del Llobregat és la principal via natural d'accés a Barcelona això explica la important xarxa viària que travessa Esplugues (autopista, rondes, carretera nacional, etc).

El terme municipal d'Esplugues limita al nord amb Barcelona i Sant Just Desvern, al sud amb l'Hospitalet i Cornellà, a l'oest amb Sant Joan Despí i a l'est amb Barcelona, sense solució de continuïtat.

Esplugues depèn del cap de partit judicial de Sant Feliu de Llobregat.

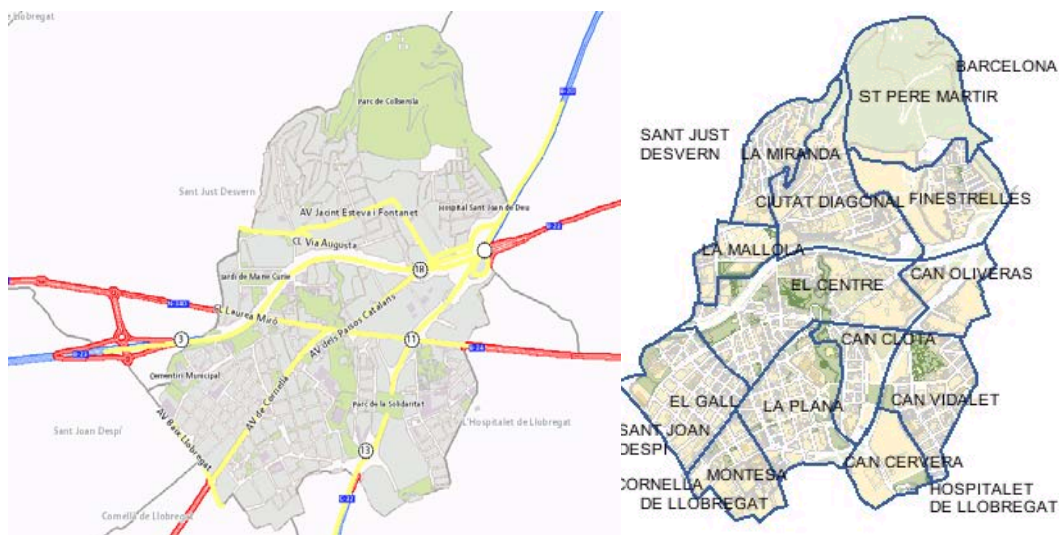
Segons dades de l'IDESCAT, som el 6è municipi de Catalunya en densitat de població, el 24è per nombre d'habitants i el 60è en superfície en km².

5.2 Indicadors urbanístics

El terme municipal està travessat tant per vies naturals (com són els torrents), com per vies artificials (antiga Via Augusta, l'autopista, la ronda, carreteres i camins).

Els barris d'Esplugues han nascut i crescut al voltant dels torrents, de les antigues Via Augusta i carretera Reial.

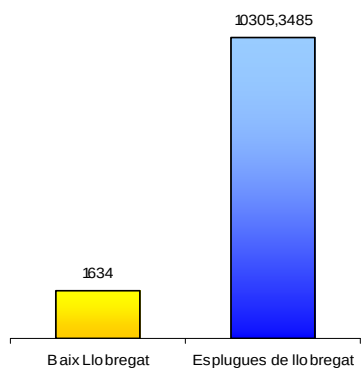
Les vies de comunicació ens faciliten el contacte amb altres poblacions i ciutats del voltant, però igual que els torrents, algunes vies ens han separat els barris dificultant una més àmplia interrelació entre els veïns.

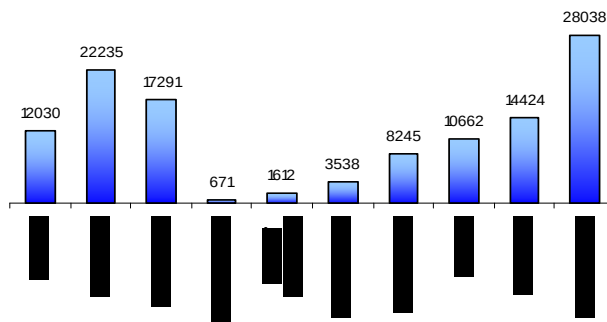
POBLACIÓ PER BARRIS, DENSITAT DE POBLACIÓ I TIUPS D'ÚS DEL SÒL URBÀ						
Barri	N. Habitants			Extensió km ²	Densitat població	Tipus de sòl
	Homes	Dones	Total			
Centre	3.864	4.184	8.048	0,669	12.030	Residencial Comerç i serveis
La Plana	4.509	4.763	9.272	0,417	22.235	Residencial Comerç i serveis
Can Clota	1.791	1.892	3.683	0,213	17.291	Residencial Comerç i serveis
Finestrelles	400	423	823	1,227	671	Residencial El districte inclou, a més, 595.604 m2 corresponents a zona forestal del parc de Collserola
Ciutat Diagonal	388	394	782	0,485	1.612	
La Miranda	468	413	881	0,249	3.538	
La Mallola	627	684	1.311	0,159	8.245	Residencial
El Gall	1.995	2.110	4.105	0,385	10.662	Residencial Comerç, serveis i sòl industrial (poc i en retrocés) 149.392 m2 corresponen a sòl industrial
Montesa	1.627	1.705	3.332	0,231	14.424	
Can Vidalet	7.286	7.490	14.776	0,527	28.038	Residencial Comerç i serveis
TOTAL	22.955	24.058	47.013	4,562	10.305	

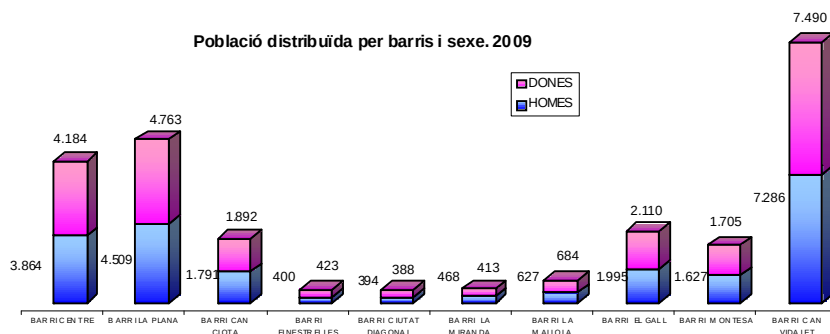
Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

Densitat de població. 2009

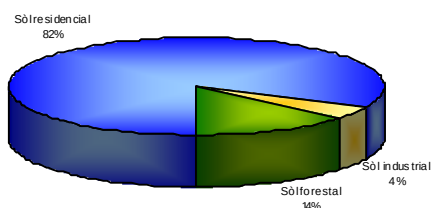

Densitat de població per barris. 2009

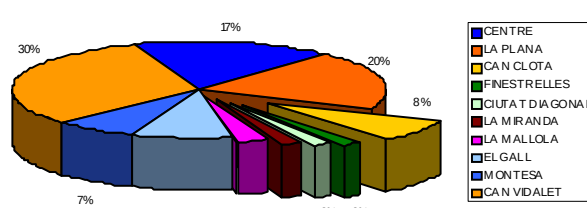

Distribució del sòl urbà. 2009

Població per barris. 2009

Som el 6è municipi de Catalunya en densitat de població, el 24è per nombre d'habitants i el 60è en superfície en km² (Font: IDESCAT. 2009)

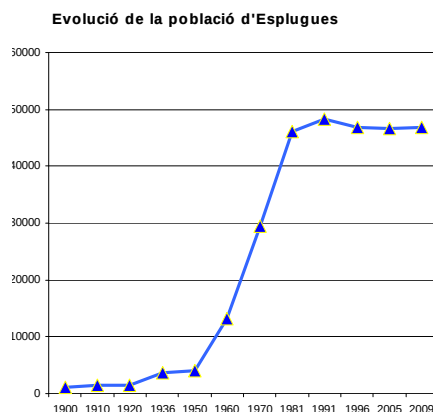
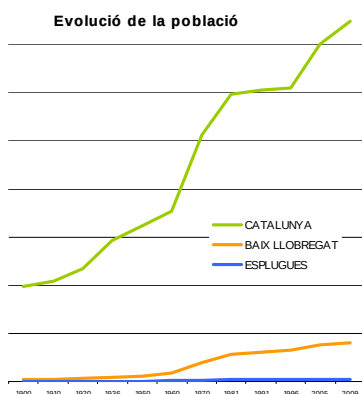
5.3 Indicadors demogràfics

A partir dels anys 50 el creixement del Baix Llobregat ha estat espectacular, i particularment el d'Esplugues per la seva proximitat a la ciutat de Barcelona. Entre 1950 i 1960 la taxa de creixement d'Esplugues fou la més alta de tota Catalunya, i va arribar al 187,01%.

La principal onada migratòria a Esplugues va ser entre els anys 50 i 80. A partir dels 80 i un cop s'ha sortit de la crisi econòmica que es va iniciar a principis dels 70, el creixement total s'estabilitza coincidint amb el canvi d'activitat econòmica produïda passant de ser una ciutat industrial a una de serveis. A principis dels 90 es produeix un creixement negatiu i a partir del 95 la població es mantén bastant estable.

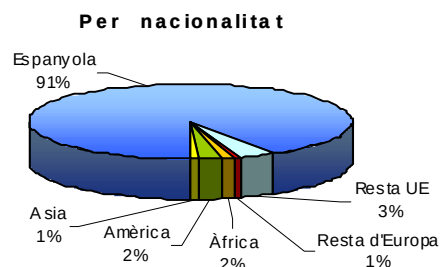
EVOLUCIÓ DEL NOMBRE D'HABITANTS												
Any	1900	1910	1920	1936	1950	1960	1970	1981	1991	1996	2005	2009
CATALUNYA	1.966.382	2.084.868	2.344.719	2.920.786	3.240.313	3.543.184	5.122.567	5.958.208	6.059.494	6.090.040	6.995.206	7.475.420
BAIX LLOB.	48.455	51.928	58.561	95.561	103.874	174.155	389.979	572.829	610.192	643.419	757.814	793.655
ESPLUGUES	1.051	1.471	1.504	3.641	3.981	13.183	29.474	46.079	48.310	46.810	46.630	47013

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

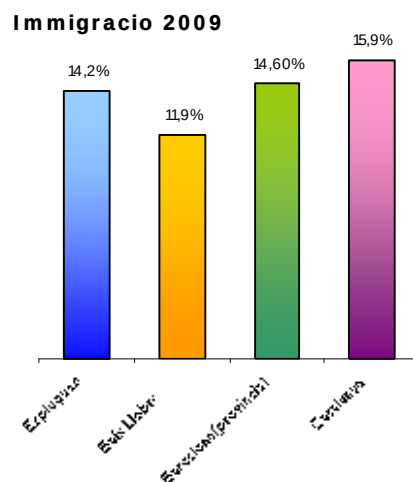
POBLACIÓ D'ESPLUGUES segons el lloc de naixement i edat			
Edat (anys)	Catalunya	Reste de l'Estat	Estranger
De 0 a 4	2.067	26	109
De 5 a 9	1.699	24	357
De 10 a 14	1.564	36	484
De 15 a 19	1.659	40	513
De 20 a 24	2.088	80	689
De 25 a 29	2.424	110	1.068
De 30 a 34	2.643	196	1.116
De 35 a 39	2.353	304	944
De 40 a 44	2.070	528	790
De 45 a 49	1.567	1.096	589
De 50 a 54	1.238	1.692	333
De 55 a 59	936	2.059	227

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

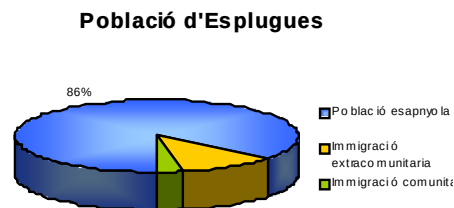
IMMIGRACIÓ			
Esplugues	Baix Llobregat	Barcelona (província)	Catalunya
14,2%	11,9%	14,6%	15,9%

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

IMMIGRACIÓ A ESPLUGUES SEGONS PROCEDÈNCIA			
	2003	2005	2009
Població estrangera (total)	3084	4846	6755
% estrangera/total	6,64%	10,40%	14,37%
Població estrangera extracomunitària	2090	3960	5362
% estrangera extracomunitària/ total	4,50%	8,50%	11,40%

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

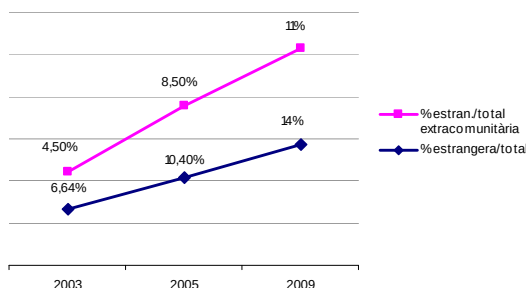
La procedència dels immigrants de la nostra ciutat són majoritàriament d'Equador (1317 persones), seguits dels provinents de Bolívia (783), Marroc (560) i Perú (522).

Pràcticament es distribueix al 50% entre els dos sexes.

La població de nacionalitat estrangera presenta una estructura d'edats concentrada entre els 25-34 anys.

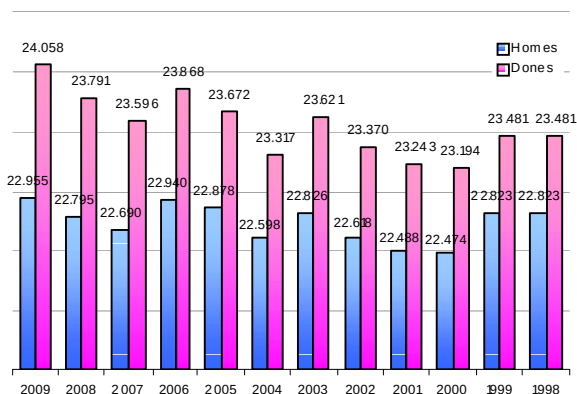
L'arribada de població estrangera ha suposat un rejoeniment global de la població i ha fet disminuir els indicadors d'envelliment i d'edat mitjana, ha minorat els índexs de reemplaçament de la població activa i ha augmentat els índexs de potencialitat reproductiva del conjunt de la població.

Immigració a Esplugues

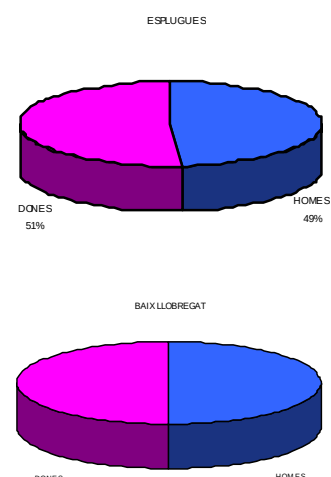
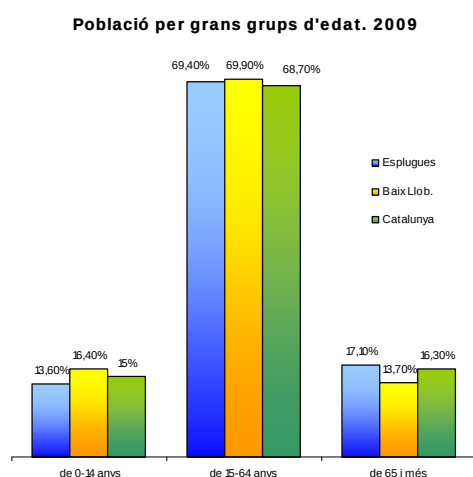
ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ			
Any	Homes	Dones	Total
2009	22.885	23.977	46.862
2008	22.795	23.791	46.586
2007	22.690	23.596	46.286
2006	22.940	23.868	46.808
2005	22.878	23.672	46.550
2004	22.598	23.317	45.915
2003	22.826	23.621	46.447
2002	22.618	23.370	45.988
2001	22.488	23.243	45.731
2000	22.474	23.194	45.668
1999	22.823	23.481	46.304
1998	22.823	23.481	46.304

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

POBLACIÓ D'ESPLUGUES PER BARRI, SEXE I EDAT (GRANS GRUPS)												
	Homes				Dones				Total			
	0-14	15-64	65 i més		0-14	15-64	65 i més		0-14	15-64	65 i més	TOTAL
Centre	674	2600	590		616	2765	803		1290	5365	1393	8048
La Plana	619	3252	638		585	3323	855		1204	6575	1493	9272
Can Clota	258	1244	289		227	1317	348		485	2561	637	3683
Finestrelles	63	269	68		54	305	64		117	574	132	823
Ciutat Diagonal	70	260	58		63	271	60		133	531	118	782
La Miranda	70	289	109		62	282	69		132	571	178	881
La Mallola	118	456	53		123	512	49		241	968	102	1311
El Gall	287	1399	309		250	1439	421		537	2838	730	4105
Montesa	198	1192	237		206	1187	312		404	2379	549	3332
Can Vidalet	970	5133	1183		883	5091	1516		1853	10224	2699	14776
Total:	3327	16094	3534		3069	16492	4497		6396	32586	8031	47013

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

La nostra població respecte a la de la comarca i a la del conjunt de Catalunya és una mica més envellida, principalment per la taxa de població major de 64 anys i un descens de la població menor de 14 anys.

Sociològicament tot apunta a que anem cap a la anomenada segona transició demogràfica caracteritzada per: increment de les persones solteres, retràs en l'edat del matrimoni, , retràs en tenir del primer fill, augment de les parelles de fet, augment del nombre de fills fora del matrimoni i diversificació dels models de família (Segona transició demogràfica. Lesthaghe i D.J. van de Kaa).

5.4 Indicadors socioeconòmics

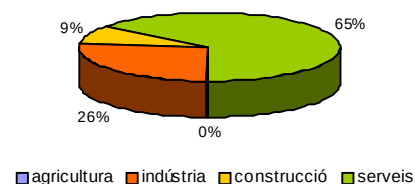
Esplugues era una zona agrícola, principalment dedicada al conreu de la vinya i el blat. A mitjans del segle passat s'assenten les primeres indústries, dedicades a la ceràmica aprofitant la qualitat del sòl ric amb argiles roges, tant adients per a la fabricació de rajoles i terrissa per la seva impermeabilitat i plasticitat, fet que explica la importància que va tenir la indústria de la ceràmica a Esplugues, destacant la fàbrica de ceràmica artística Pujol i Bausis, més coneguda com La Rajoleta, on es van realitzar nombroses peces que es troben a reu del edificis modernistes de Catalunya.

Als anys 50 comença en força l'industrialització i paral·lelament un fort creixement demogràfic.

A principis dels 80 pren el relleu el sector serveis com motor de l'economia d'Esplugues.

POBLACIÓ OCUPADA PER SECTORS per grans sectors d'activitat i sexe, en població de 16 anys i més					
	agricultura	indústria	construcció	serveis	Total
Homes	67	3.887	1.626	6.682	12.262
Dones	11	1.539	201	6.660	8.411
Total	78	5.426	1.827	13.342	20.673

Activitat econòmica per sectors

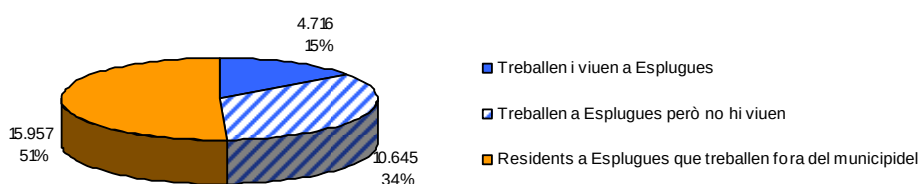

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

MUNICIPI DE RESIDÈNCIA I DE TREBALL				
	Treballen i viuen a	Treballen però no viuen	total	Treballen fora del mun./com.
Esplugues de Llobregat	4.716	10.645	15.361	15.957
Baix Llobregat	109.795	160.947	270.742	209.226
Catalunya	1.529.739	1.085.752	2.615.491	1.285.387

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

Lloc de treball i residència

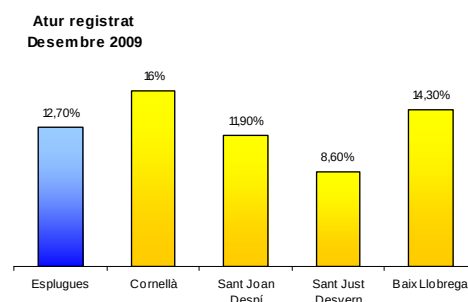
La majoria (77%) de residents a Esplugues treballen fora de la ciutat.

El 69% de les persones que treballen a Esplugues vénen de fora de la ciutat.

Per tant el nombre de desplaçaments diaris per motius de treball és molt elevat, i cal afegir els desplaçaments que són per motiu d'estudis i altres motius.

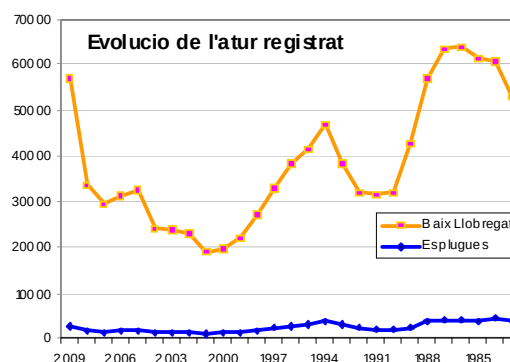
ATUR (registrat desembre 2009)	
Esplugues	12,70%
Cornellà	16%
Sant Joan Despí	11,90%
Sant Just Desvern	8,60%
Baix Llobregat	14,30%

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

EVOLUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT		
	Esplugues	Baix Llobregat
2009	2.845	54.401
2006	1.610	29.801
2003	1.443	22.297
2000	1.190	18.405
1997	2.227	30.632
1994	3.655	43.275
1991	2.032	29.587
1988	3.608	53.538
1985	3.717	57.934

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

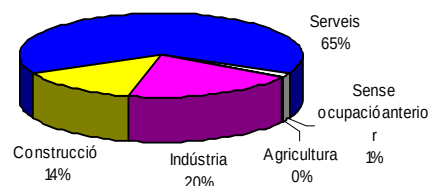
ATUR REGISTRAT SEGONS GRANS SECTORS D'ACTIVITAT						
Any	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior	Total
2009	8	568	400	1.830	39	2.845
2008	9	451	136	1.102	31	1.729
2007	4	349	92	1.008	35	1.488
2006	6	394	105	1.049	56	1.610
2005	5	406	139	1.051	70	1.671
2004	5	372	102	820	51	1.350

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

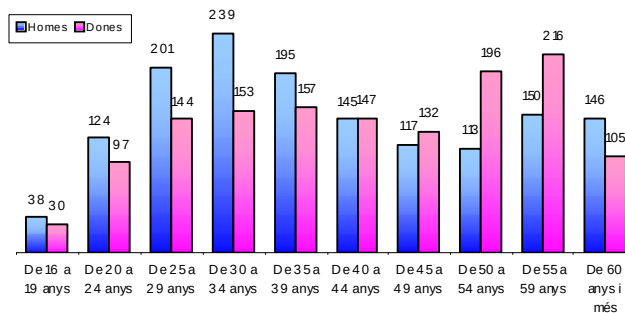
ATUR REGISTRAT, PER SEXE I EDAT			
Edat	Homes	Dones	Total
De 16 a 19 anys	38	30	68
De 20 a 24 anys	124	97	221
De 25 a 29 anys	201	144	345
De 30 a 34 anys	239	153	392
De 35 a 39 anys	195	157	352
De 40 a 44 anys	145	147	292
De 45 a 49 anys	117	132	249
De 50 a 54 anys	113	196	309
De 55 a 59 anys	150	216	366
De 60 anys i més	146	105	251
Total	1.468	1.377	2.845

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

Atur registrat per sectors d'activitat. 2009

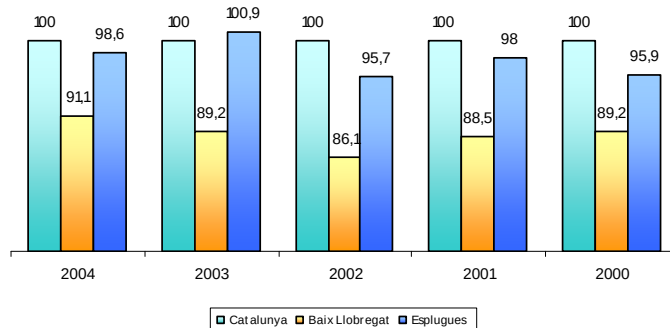
Atur registrat, per sexe i edat

RENDA FAMILIAR disponible bruta. Índex			
	Catalunya	Baix Llob.	Esplugues
2004	100	91,1	98,6
2003	100	89,2	100,9
2002	100	86,1	95,7
2001	100	88,5	98
2000	100	89,2	95,9

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

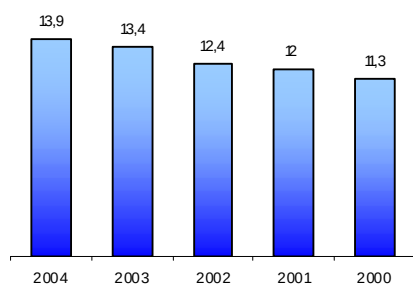
Renda familiar bruta disponible

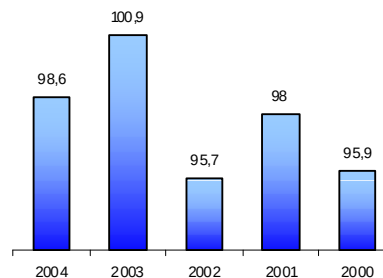
RENDA FAMILIAR DISPONIBLE BRUTA. ÍNDEX			
Any	RFDB milers d'euros	RFDB per habitant milers d'euros	índex Catalunya=100
2004	640.742	13,9	98,6
2003	621.088	13,4	100,9
2002	574.912	12,4	95,7
2001	549.252	12	98
2000	517.368	11,3	95,9

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

Renda familiar disponible
Milers d'euros

RFDB d'Esplugues
respecte a l'índex 100

5.5 INDICADORS SOCIALS

NIVELL D'INSTRUCCIÓ

		Sense titulació	Primer grau	Segon grau	Universitari	Total
Esplugues Llob.	2001	15,9%	23,8%	46,9%	13,3%	41.434
	1996	19,3%	48,9%	22,7%	9,1%	42.797
Baix Llobregat	2001	15,8%	24,9%	48,9%	10,3%	618.834
	1996	22,1%	49,9%	21,1%	6,9%	580.200
Catalunya	2001	13,7%	26,2%	47,2%	12,8%	5.724.420
	1996	17,7%	51,6%	20,7%	10%	5.539.012

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

NIVELL DE CATALÀ

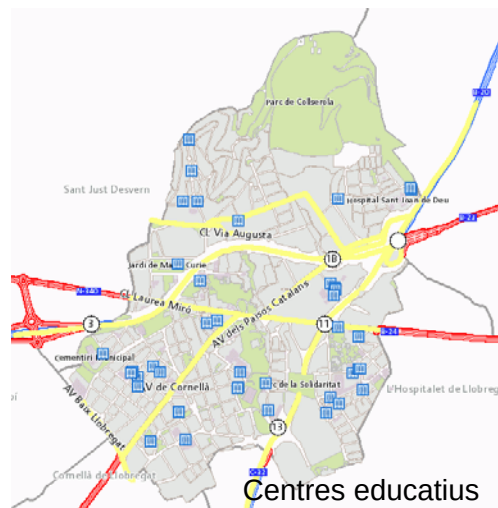
Coneixement del català (percentatges)

		L'entén	El sap parlar	El sap llegir	El sap escriure	No l'entén	Població de 2 anys i més
Esplugues Llob	2001	91,8	65,7	68,3	42,2	8,2	44.224
	1996	91,3	63	62,9	38,8	8,7	46.090
Baix Llobregat	2001	92,4	65,8	67,9	43,3	7,6	672.556
	1996	91,5	63,2	62,4	38,6	8,5	631.294
Catalunya	2001	94,5	74,5	74,3	49,8	5,5	6.176.751
	1996	95	75,3	72,4	45,8	5	5.984.334

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

EQUIPAMENTS PÚBLICS ESPORTIUS	
Pavellons	4
Pistes poliesportives	41
Camps poliesportius	4
Sales esportives	35
Piscines	4
Altres espais	61
Pistes d'atletisme	1
Total	194

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

EQUIPAMENTS PÚBLICS EDUCATIUS						
Curs 2009/2010	Públics		Concertats i Privats		TOTAL	
	N. centres	N. places	N. centres	N. places	N. centres	N. places
Preescolar 0-3 anys	5	402	12	662	17	1064
Infantil-primària	8	2475	4	1575	12	4050
Secundària	4	960	4	960	8	1920
Batxillerat	4	420	3	420	7	840
Cicles formatius	2	523	0	0	2	523
altres	4	1400	2	2038	6	3438

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

BIBLIOTEQUES		
Biblioteques públiques	d'institucions d'ensenyament superior	especialitzades
2	1	5

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

MITJANS D'INFORMACIÓ-COMUNICACIÓ	
Mitjans de comunicació local (premsa, TV, etc.)	Mitjans de comunicació comarcal
3	5

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

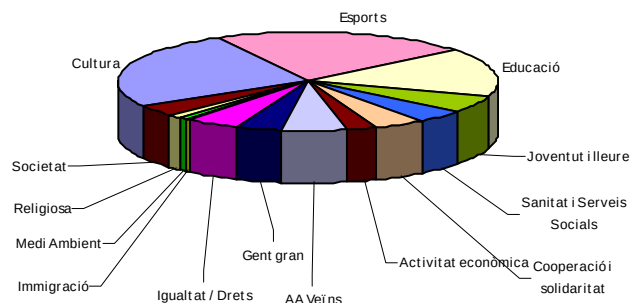
ACTIVITATS PÚBLIQUES		
culturals, esportives, de salut, juvenils, musicals, festes majors, diades, etc		
Any	N. d'activitats	N. activitats / dia
2001	567	1,55
2006	658	1,80
2009	2423	6,64

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

ENTITATS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA	
Cultura	41
Esports	35
Educació	25
Joventut i lleure	9
Sanitat i Serveis Socials	7
Cooperació i solidaritat	7
Activitat econòmica	4
Associacions de veïns	9
Gent gran	6
Igualtat / Drets	7
Immigració	1
Medi Ambient	1
Religiosa	2
Societat	6
TOTAL	160

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

Entitats de participació ciutadana

Esplugues gaudeix d'un teixit associatiu divers amb 160 entitats i està consolidat com ho demostra el fet que és pràcticament el mateix nombre d'entitats de l'any 2004 (161 entitats de participació ciutadana).

5.6 INDICADORS DE SALUT

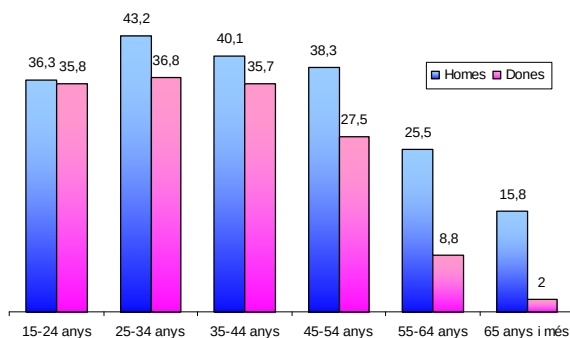
HÀBIT DE FUMAR A CATALUNYA					
Prevalença per sexe i grups d'edat					
	1990	1994	1998	2002	2006
Homes					
15-24 anys	39,1	38,5	43,4	37,4	36,3
25-34 anys	53,4	58,4	50,4	48,6	43,2
35-44 anys	57,3	54	53,9	47,2	40,1
45-54 anys	65,1	46,4	40,2	41	38,3
55-64 anys	47,8	36,6	30,2	33	25,5
65 anys i més	33,6	22,8	20,8	16,9	15,8
de 15 a 64 anys	49,7	46,3	44,4	41,8	37,8
més de 15 anys	47,3	42,3	39,3	38	34,5

Dones					
15-24 anys	37,4	33,7	45,1	42,5	35,8
25-34 anys	44,6	45,1	43,9	38,7	36,8
35-44 anys	18,5	30,3	40,3	42,1	35,7
45-54 anys	10,8	11,3	16,1	22	27,5
55-64 anys	5,5	3,4	2,4	8,3	8,8
65 anys i més	1,4	1,5	1,5	3,1	2
de 15 a 64 anys	25,7	25,6	30,7	32,5	30
més de 15 anys	22,4	20,7	23	26,6	24,3
Total					
15-24 anys	38,3	36,1	44,2	39,9	36,1
25-34 anys	48,7	51,4	47,1	43,9	40,2
35-44 anys	35,1	41,1	47	44,5	37,9
45-54 anys	29,6	27,7	28,1	31,1	32,9
55-64 anys	25,5	19,4	15,6	20,9	16,9
65 anys i més	17,7	10,2	9,9	8,9	7,8
de 15 a 64 anys	36,7	35,3	37,5	37,2	34
més de 15 anys	33,7	30,6	30,9	32,1	29,3

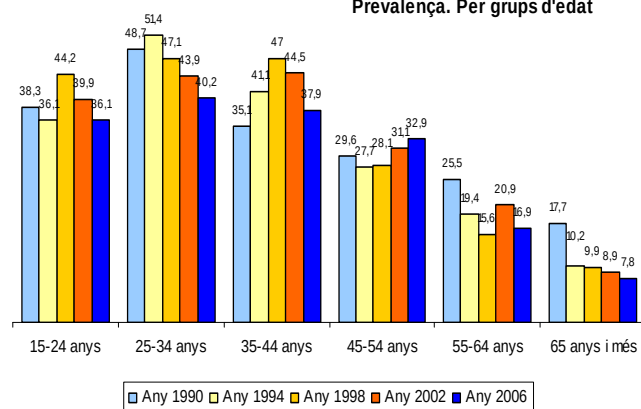
Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

Unitats: Tant per cent. Fumadors diaris i ocasionals.

Hàbit de fumar a Catalunya. 2006
Prevalença. Per sexe i grups d'edat

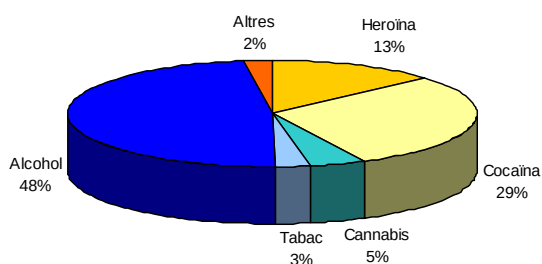
Hàbit de fumar a Catalunya
Prevalença. Per grups d'edat

TRACTAMENT PER DROGODEPENDÈNCIA AL BAIX LLOBREGAT							
Per tipus de droga							
	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Tabac	Alcohol	Altres	Total
Baix Llobregat	181	399	62	36	655	32	1.365

Font: Diagnòstic de salut 2010. Ajuntament d'Esplugues

Tractament per drogodependència. 2007 Per tipus de droga

TRACTAMENT PER DROGODEPENDÈNCIA A CATALUNYA (tipus de droga, sexe, grups d'edat, treball/estudis) Nombre de tractaments iniciats a la Xarxa d'Atenció a les Drogodependències							
	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Tabac	Alcohol	Altres	Total
homes	1511	3082	589	421	4685	395	10.683
dones	345	669	117	349	1240	177	2.897
Per grups d'edat							
<15 anys	0	1	7	0	0	1	9
15-19 anys	21	117	157	2	35	20	352
20-24 anys	139	526	156	14	146	48	1.029
25-29 anys	279	901	145	52	428	70	1.875
30-34 anys	440	956	105	87	681	80	2.349
35-39 anys	445	603	62	80	935	105	2.230
40-44 anys	320	374	38	125	1.027	116	2.000
45-49 anys	135	188	22	112	930	67	1.454
50-54 anys	48	54	8	102	731	26	969
55-59 anys	22	24	2	80	486	15	629
60 anys i més	7	7	4	116	526	24	684
Per situació laboral							
contracte indefinit o autònom	301	1467	214	397	2088	104	4.571
contracte temporal	297	636	123	55	755	95	1.961
treball sense sou	13	14	7	21	27	2	84
sense experiència laboral	123	103	26	4	103	19	378
atur	676	966	141	69	1380	151	3.383
ILPermanent o pensionista	166	186	38	169	890	83	1.532
estudiant	6	33	102	7	22	12	182
feines de la llar	9	25	0	18	132	7	191
altra situació	217	273	44	23	438	33	1.028
desconeguda	48	48	11	7	90	66	270
Per nivell d'instrucció							
no sap llegir o escriure	29	18	2	2	57	7	115
primària incompleta	277	302	64	61	840	59	1.603

primària	640	1100	197	203	1922	149	4.211
EGB o ESO	487	1205	233	149	1329	142	3.545
BUP, COU, FP o batxillerat	266	780	143	159	1100	93	2.541
altres titulacions	16	86	16	63	149	13	343
títol universitari grau mitjà	52	117	26	64	241	27	527
títol universitari grau superior	32	63	14	57	154	14	334
altres títols superiors	4	17	2	3	14	1	41
desconegut	53	63	9	9	119	67	320
Total	1.856	3.751	706	770	5.925	572	13.58

5.7 Conclusions i necessitats detectades

Les conclusions del diagnòstic sobre l'estat actual sobre el fenomen de les drogues, han estat amb la col·laboració de:

A) Professionals de: CSMIJ, CAS, ABS, Programa Salut i Escola, EAP d'Educació, equips docents centres d'educació Secundària, Creu Roja joventut, tècnics municipals de Policia Local, Joventut, Acció Social, Salut, Esports i Ciutadania i Mossos d'esquadra.

B) Població del municipi d'Esplugues: alumnes ESO i batxillerat, grup Joves Espai Remolí, AMPA centres educació secundària, associacions de veïns, ARE (Associació Alcohòlics Rehabilitats d'Esplugues), AFA (Associació Familiars Alzheimer), AFMM (Associació de Familiars de Malalts Mentals).

Total 60 persones.

Conclusions:

- En el consum de drogues legals hi ha molta tolerància, es dona poca importància al risc del consum de begudes alcohòliques, sobretot en el consum de la població adulta.
- El col·lectiu de risc són menors d'edat que inicien consum d'alcohol, cànnabis i tabac als 12-13 anys, amb una gran tolerància per part dels adults. El consum en joves augmenta en el temps lliure i caps de setmana i estiu.

-El col·lectiu d'immigrants (equatorians) fan un abús de begudes alcohòliques i no arriben al centre de tractament. Les zones de gran consum d'alcohol d'immigrants es donen al parc de Solidaritat i parc Can Vidalet.

-Altres llocs de consum d'alcohol, cànnabis i altres drogues a la via pública son: carrer Cedres, davant de Benestar Social i al costat de l'Eugeni d'Ors, Parc dels Torrents, Plaça Blas Infante.

-En general, no es respecta la normativa de venda d'alcohol i tabac a menors, en especial al comerç pakistaní i oriental.

-Existeix una bona valoració del treball realitzat des del CAS Font Santa i el Servei de Prevenció de les Drogodependències.

-Existeix un desconeixement per part del ciutadà sobre què consisteix els centre de tractament.

-Les dades assistencials del 2009 i 2010 del CAS Font Santa i el CT de Can Vidalet indiquen que 2/3 parts de la població tractada són per alcohol i cocaïna; les demandes de tractament per cànnabis en menors d'edat i joves fins a 29 anys va en augment. És la tercera droga després de l'alcohol i la cocaïna. Els joves menors d'edat i les seves famílies demanen tractament a partir del protocol de commutació de la multa per consum a la via pública i per derivació dels centres escolars. També existeix un alt percentatge de persones que vénen per iniciativa pròpia (37%).

Les dades del CAS Font Santa i el Centre de Tractament de l'Alcoholisme de Can Vidalet, 2009:

a) Joves en tractament de 14 a 19 anys:

2 per cocaïna i 8 per cànnabis

total 10 persones.

b) Població de 20 a 29 anys:

3 per alcohol, 9 per cocaïna, 3 per cànnabis, 1 per tabac i 1 per heroïna

total 17 persones.

c) Tractaments totals 2009 al CAS Font Santa i CT Can Vidalet:

75 per alcohol

30 per heroïna

51 per cocaïna

23 per cànnabis

2 per tabac

1 per altres drogues

Total: 182 casos

d) Tractaments totals 2010 al CAS Font Santa i CT Can Vidalet:

77 per alcohol

55 per cocaïna

32 per cànnabis

29 per heroïna

2 per tabac

Total 195 casos.

La realitat és que els estudis i les estadístiques sobre el consum abusiu d'alcohol en els menors d'edat és molt preocupant, segons l'últim estudi publicat al 2008 per la Delegació del Govern per el Plan Nacional de Drogas (Enquesta, ESTUDES) diu que : el 2008 las drogues mes consumides pels estudiants d'educació secundària, de 14 a 18 anys, a Espanya ha estat l'alcohol, el tabac, el cànnabis i els tranquil·litzants o pastilles per dormir. Un 81,2 % havia consumit begudes alcohòliques una vegada a la vida, un 44,6% tabac, un 32,2% cànnabis i un 17% tranquil·litzants o pastilles per dormir. La proporció de consumidors actuals d'aquestes substàncies; és a dir, aquells que han consumit alguna vegada en els 30 últims dies previs a l'enquesta, va ser de 58,5% d'alcohol, 32,4% tabac, 20,1% cànnabis i un 5,1% de tranquil·litzants i pastilles de dormir. L'ús del resta de drogues (cocaïna, èxtasi, al·lucinògens, amfetamines, heroïna, etc) és situa en les següents dades: la prevalença del consum d'alguna vegada a la vida està entre 1% i el 6%; quant a la prevalença en els últims 30 dies previs a l'enquesta es de 0,5% i el 2%.

Per un altre costat, segons l'informa de l'observatori a Catalunya sobre oci nocturn en els joves (2008), realitzat per Genus, extreu les següents conclusions:” entre els factors que potencien l'augment de les sortides nocturnes, trobem: una major disponibilitat de temps i diners, la necessitat de relacionar-se, el fet d'utilitzar la festa com a principal canalitzador d'emocions i tenir adquirides poques responsabilitats socials. Entre els factors que potencien la disminució de la freqüència i la intensitat de les sortides nocturnes trobem: tenir parella –especialment els nois-, adquirir més responsabilitats socials mitjançant la família o la feina i realitzar d'altres activitats d'oci”.

Reflexió des de l'equip de prevenció:

Després d'un treball de reflexió i debat entre els membres de l'equip de prevenció de drogodependències sobre els 19 anys de trajectòria del programa de prevenció, hem

pogut arribar a algunes conclusions per realitzar una nova etapa en el programa i crear noves propostes i línies prioritàries d'actuació que expliquem a continuació:

Els últims anys l'esforç de l'equip ha estat el treball als instituts, focalitzant en els tallers amb els alumnes de secundària, per introduir una cultura preventiva en l'equip docent i directiu del centre, realitzant tallers específics de prevenció de drogues (informació sobre les drogues, autoestima i drogues, pressió de grup, tabac i alcohol, valors i drogues) i tallers de promoció de la salut (prevenció de l'assetjament escolar, resolució de conflictes a l'aula, comunicació positiva i expressió d'afecte, les normes i els límits). Això ha donat com a resultat un vincle important amb els equips docents, equips d'orientació psicopedagògica i els equips directius dels instituts, amb els quals amb els anys s'ha realitzat un treball de confiança i d'interdisciplinarietat i col·laboració mútua. També hem tingut en compte el treball en xarxa amb els professionals externs, com EAP d'Educació de la Generalitat, tècnics municipals (Salut Pública, Benestar Social, Educació, Joventut), infermeres de Salut i Escola de l'Institut Català de la Salut. També hem donat prioritat a la creació del protocol d'intervenció en la detecció precoç d'alumnes consumidors, creat amb els EAP de la zona i avalat per Inspecció d'Educació de la Generalitat, treballant institut per institut amb els equips directius i docents per implementar aquest protocol en el seu règim intern, realitzant la coordinació per a les derivacions amb la unitat funcional CAS-CSMIJ per a menors consumidors.

Això ha suposat el 70% -80% del temps invertit en la prevenció des de fa 10 anys, a més d'una gran intensitat i esforç per part dels professionals.

Ara creiem que hem assolit uns objectius amb uns resultats evidents d'implementació de la cultura de la consciència preventiva als instituts. És hora d'invertir més temps en el treball comunitari (70% del temps) i de prevenció universal, i menys als instituts (30% del temps), seguir treballant als instituts, però des d'una altra perspectiva, reforçant el que hem aconseguit:

- 1) Millorar la detecció precoç dels alumnes consumidors, ja que fins ara les famílies derivades eren situacions molt evidents d'addicció a les drogues. S'ha aconseguit donar poder i estructura als instituts per a la derivació de nois consumidors, però encara no arriben els que s'estan iniciant, per poder realitzar un treball realment preventiu.

Treballarem bàsicament amb els professionals dels EAP de la zona i d'inspecció d'Educació de la Generalitat.

- 2) Realitzarem tallers per a alumnes sobre la informació de drogues legals i il·legals, i els tallers de promoció de la salut (pressió de grup, autoestima, relacions d'afecte, etc.) seran a petició dels professors i adaptats a cada demanda, però canviant l'espai i el temps invertit. La proposta de realitzar tallers ubicats en el centre de tractament de drogues, el temps de durada i el nombre de sessions, així com els temes a tractar es definiran amb els professors. En canviar el context pretenem millorar l'escolta i l'aprenentatge dels alumnes.
- 3) Oferir formació i assessorament als equips docents i directius, tant en la prevenció de drogues com en la promoció de la salut, amb el format de seminaris o sessions de grup o individuals.

A continuació, descrivim l'oferta escolar per al curs 2011:

- Per a l'equip docent de centres d'educació primària i secundària:

- 1) Tractament de tabac per a professors i professores, alumnes i pares i mares que ho desitgin. De manera individual, en el CAS FONTSANTA (centre de tractament públic), o creant un grup de suport per deixar de fumar, dins del centre educatiu.
- 2) Formació continuada per a professors sobre la prevenció de les addiccions i la promoció de la salut des de l'àmbit educatiu. Programa que es pot adaptar, segons les necessitats dels participants.
- 3) Intervenció en situacions de detecció o sospita d'alumnes consumidors: assessorament a l'equip directiu i docent i treball amb les famílies dels joves consumidors, contemplant el protocol d'intervenció en aquestes situacions.

- Tallers per a alumnes d'ESO i batxillerat:

Taller d'informació sobre les drogues legals i il·legals.

Taller de Promoció de la salut i drogues al CAS FontSanta.

Tallers per a mares i pares:

- 1) Comunicació, autoestima i límits.
- 2) Prevenció de les addiccions a drogues legals i il·legals dins la família.
- 3) Les necessitats de fills i filles, segons l'etapa de creixement.

- 3) Les necessitats dels pares i les mares, per ser millors cuidadors.
- 4) La parella com a escola de creixement: comunicació i autoestima.

Per treballar en prevenció s'han de crear idees, elaborar-les i portar-les a terme amb innovació, avaluació continua i detecció de noves necessitats i, per això, és necessari un temps de reflexió, formació i intercanvi interprofessional.

En el treball comunitari hem de posar esforços a recuperar la nostra presència en el món laboral (prevenció, detecció problemàtica de consum, lleis, etc.), visualitzant-ho en l'activitat diària de la comunitat, amb la revista monogràfica i als mitjans de comunicació (premsa, ràdio, TV), treballant sobretot amb la xarxa de professionals de les administracions públiques (Generalitat, Diputació i ajuntaments) buscant crear consens de criteris dels tècnics i de les polítiques de drogues: Pla local de prevenció de drogues, treball amb Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana i tenir una influència en les polítiques, tenint en compte la població immigrant com un col·lectiu de risc.

6. Objectius del Pla Local de Drogues

6.1 Objectius generals

- 1) Promoure una consciència social sobre la importància dels problemes, dels danys i els costos socials i personals relacionats amb les drogues, sobre la possibilitat real d'evitar-los i sobre la necessitat que la societat en el seu conjunt sigui part activa en la solució.
- 2) Augmentar les capacitats i habilitats personals de resistència a l'oferta de drogues i als determinants dels comportaments problemàtics relacionats amb aquestes.
- 3) Retardar l'edat d'inici del contacte amb les drogues.
- 4) Disminuir el consum de drogues legals i il·legals.
- 5) Promocionar una educació centrada en una salut física, emocional, intel·lectual, de valors i de relacions cooperatives amb els altres i l'entorn.
- 6) Potenciar els recursos guaridors i de maduresa de la persona, la família, els grups socials, les institucions públiques i privades i la societat en general.
- 7) Realitzar projectes per prevenir el consum de drogues i els problemes i riscos derivats del seu consum.
- 8) Detectar i orientar persones amb alt risc de patir problemes derivats del consum de drogues o amb un problema de drogues consolidat.
- 9) Millorar i ampliar la formació dels professionals que treballen en aquest camp, directament o indirectament.
- 10) Col·laborar amb els professionals dels àmbits d'Educació, Acció Social, Salut, Joventut i Seguretat dels quatre ajuntaments i dels organismes públics que hi participen: Diputació i Generalitat, en especial.

11) Mantenir les línies de treball orientades pels estaments públics responsables de les polítiques de prevenció de drogues, tant municipals com autonòmics, estatals i europeus.

12) Ampliar la consciència de la població respecte al significat social, psicològic i cultural del consum de drogues legals i il·legals.

Aquests objectius tenen com a marc de referència els objectius generals de l'estratègia Nacional sobre Drogas que marca el Plan Nacional de Drogas (2009-2016).

6.2 Objectius Específics

Àmbits d'actuació:

1. Àmbit comunitari

Objectius

1. Contactar amb els grups i institucions que treballin per a la comunitat.
2. Assessorar les associacions d'afectats (Associacions d'alcohòlics Rehabilitats i altres).
3. Facilitar la col·laboració dels voluntaris en els projectes d'intervenció preventiva i assistencial.
4. Atendre les demandes que es formulin des de les diferents entitats i/o grups que conformen els municipis.
5. Aconseguir el no consum.
6. Endarrerir l'edat d'inici de consum.
7. Reduir danys i riscos en la població que ja ha iniciat el consum.

8. Millorar el nivell de sensibilitat i d'informació vers el fenomen de les drogues per tal que la població general disposi de criteris objectius i rigorosos per valorar i analitzar els diferents fenòmens relacionats amb les drogues.

9. Estimular i assegurar la participació ciutadana en el procés d'elaboració dels programes i actuacions preventives.

10. Impulsar la formació en prevenció de drogodependències dels diferents agents socials i de col·lectius específics.

2. Àmbit d'Acció social

Objectius

1. Donar suport als professionals dels equips d'acció social per dur a terme intervencions preventives i assistencials en el seu marc de treball: detectar, derivar i coordinar.

2. Atendre les demandes que es formulin des dels equips d'Acció Social.

3. Facilitar la detecció i les habilitats dels professionals dels equips per poder motivar l'usuari dependent a iniciar un procés de tractament.

4. Coordinar les institucions amb els caps tècnics dels diferents serveis socials.

5. Col·laborar amb els projectes dirigits als joves, per la prevenció de les addiccions.

3. Àmbit de Salut

Objectius

1. Donar suport als professionals de Salut del municipi (ajuntament i altres) i als equips de sanitat, Departament Salut Generalitat de Catalunya, per dur a terme intervencions preventives i assistencials en el seu marc de treball: detectar, derivar i coordinar.

2. Participar i col·laborar en els programes d'educació per a la salut que es duen a terme des de l'APS (ABS) o des d'altres àmbits, i des de les regidories de salut pública.
3. Elaborar, implantar i donar suport als programes de disminució de risc associats al consum de drogues.
4. Facilitar la derivació i la coordinació de casos amb altres serveis de la xarxa sanitària del sector (hospital de referència, àrees bàsiques i ambulatoris del sector sanitari, centres d'atenció primària en salut mental per a infants i adults, principalment).
5. Treball conjunt amb els equips de salut mental de la zona (CSMIJ, CSMA, hospitals, etc.).
6. Millorar les activitats preventives des dels centres de salut.
7. Potenciar la participació dels farmacèutics en activitats preventives.
8. Millorar l'accés a la xarxa de salut normalitzada (CAS, atenció primària, comunitats terapèutiques, etc.)
9. Capacitar els professionals de la salut per poder prevenir els problemes relacionats amb les drogues.

4. Àmbit d'Educació

Objectius

1. Capacitar els professionals de l'educació per dur a terme activitats preventives en el seu marc de treball.
2. Donar resposta a demandes que sorgeixin de les escoles i de les associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA). Proporcionar-los orientació i assessorament.
3. Promoure activitats de sensibilització i de dinamització dins el marc escolar.
4. Afavorir la implantació de programes de prevenció de drogodependències i d'educació per a la salut dins els currículums escolars.

Àmbit laboral

Objectius

1. Capacitar els professionals que formen els comitès de seguretat i higiene per dur a terme intervencions preventives a la seva empresa.
2. Facilitar la detecció de drogodependències i la derivació adequada al centre de tractament.
3. Treballar juntament amb els sindicats tots els aspectes que fan referència a l'atenció i la prevenció de drogodependències.
4. Afavorir la coordinació del CAS Font Santa (Centre d'atenció i Seguiment de les Drogodependències) amb les empreses.
5. Reduir l'accessibilitat a l'alcohol i altres drogues en l'àmbit laboral.
6. Dur a terme, dins del marc de la normativa legal vigent, actuacions orientades a la detecció de persones en situació de risc o amb problemes, per tal de garantir-ne un procés terapèutic individualitzat, amb les exigències de confidencialitat per facilitar la normalització de la persona, si escau, la seva reincorporació al medi laboral.
7. Implantar estratègies preventives per afavorir hàbits saludables dins l'empresa.

Objectius prioritaris i línies d'intervenció, proposats per la Comissió Tècnica del Pla Local de drogodependències d'Esplugues en sessió plenària al febrer de 2011:

ÀMBITS	OBJECTIUS PRIORITARIS	ACTIVITATS A REALITZAR
ESCOLAR	- Capacitar els professionals de l'educació per dur a terme activitats preventives en el seu marc de treball. - Donar resposta a demandes que sorgeixin de les escoles i de les associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA). Proporcionar-los orientació i assessorament. - Promoure activitats de sensibilització i de	- Formació acreditada per motivar l'assistència dels professors. - Crear espais informatius mitjançant tallers o xerrades amb relats de persones que han patit les conseqüències de les drogues. - Impulsar amb reunions el

	dinamització dins el marc escolar. - Afavorir la implantació de programes de prevenció de drogodependències i d'educació per a la salut dins els currículums escolars.	treball amb l'equip directiu i docent.
SALUT	- Donar suport als professionals de Salut del municipi (ajuntament i altres) i als equips de sanitat Departament Salut Generalitat de Catalunya, per dur a terme intervencions preventives i assistencial en el seu marc de treball: detectar, derivar i coordinar. - Facilitar la derivació i la coordinació de casos amb altres serveis de la xarxa sanitària del sector (hospital de referència, àrees bàsiques i ambulatoris del sector sanitari, centres d'atenció primària en salut mental per a infants i adults, principalment). - Capacitar els professionals de la salut per poder prevenir els problemes relacionats amb les drogues. - Elaborar, implantar i donar suport als programes de disminució de risc associats al consum de drogues.	- Oferir als professionals uns indicadors per poder detectar casos de consum de drogues i estratègies per treballar la consciència, demanda i derivació. - Capacitar professionals mitjançant formació o interconsulta per treballar amb pares de menors consumidors que no volen tractament.
COMUNITARI	- Contactar amb els grups i institucions que treballin per a la comunitat. - Endarrerir l'edat d'inici de consum. - Millorar el nivell de sensibilitat i d'informació vers el fenomen de les drogues per tal que la població general disposi de criteris objectius i rigorosos per valorar i analitzar els diferents fenòmens relacionats amb les drogues. - Impulsar la formació en prevenció de drogodependències dels diferents agents socials i de col·lectius específics.	- Participació activa, d'un representant d'un membre de l'equip del Servei de Prevenció Drogodependències, en el Consell de Cohesió Social de l'Ajuntament. - Creació de campanyes de sensibilització sobre l'alcohol, adreçades a població juvenil i població nouvinguda. A través de les noves tecnologies de comunicació.
LABORAL	- Dur a terme, dins del marc de la normativa legal vigent, actuacions orientades a la detecció de persones en situació de risc o amb problemes, per tal de garantir-ne un procés terapèutic individualitzat, amb les exigències de confidencialitat per facilitar la normalització de la persona i, si escau, la seva reincorporació al medi laboral. - Implantar estratègies preventives per afavorir hàbits saludables dins l'empresa. - Treballar juntament amb els sindicats tots els aspectes que fan referència a l'atenció i la prevenció de drogodependències. - Afavorir la coordinació del CAS Font Santa (Centre d'Atenció i Seguiment de les Drogodependències) amb les empreses.	- Oferir tallers de formació al professionals de les empreses per poder detectar casos de consum, abús i dependència dels treballadors a substàncies tòxiques. - Crear campanyes de prevenció de drogues i campanyes d'hàbits saludables
	- Facilitar la detecció i les habilitats dels professionals dels equips per poder motivar l'usuari dependent a iniciar un procés de tractament.	- Fomentar el treball en xarxa entre professionals per treballar la detecció de consum de drogues i

ACCIÓ SOCIAL	- Donar suport als professionals dels equips d'acció social per dur a terme intervencions preventives i assistencials en el seu marc de treball: detectar, derivar i coordinar. - Atendre les demandes que es formulin des dels equips d'acció social. - Col·laborar amb els projectes dirigits als joves, per la prevenció de les addiccions.	posteriorment la derivació, mitjançant el rol d'un professional representant que assessori en aquest àmbit..
--------------	--	--

8. PLA D'ACCIÓ (2011-2014)

Projectes a realitzar i temporalització.

Àmbit comunitari

1) Participació del Servei de Prevenció de les Drogodependències de la Mancomunitat Font Santa en els consells comunitaris existents: consell cohesió social (en creació), consell salut i altres.

Temporalització: 2011-2014.

2) Creació del Pla Local de Drogodependències d'Esplugues i creació de la Comissió Tècnica, Comissió Política i Grup motor per realitzar el seguiment i avaluació del PLD.

Temporalització: 2011-2014

Aprovació de l'elaboració PLD per la Junta de Govern: juliol de 2010

Creació Grup Motor i Comissió Política: octubre 2010.

Diagnòstic necessitats i conclusions: desembre 2010, gener, febrer 2011.

Creació Comissió Tècnica de seguiment: febrer 2011

Redacció final document PLD: febrer, març 2011.

Aprovació PLD pel Ple municipal: 16 març 2011

Posada en marxa del PLD: març, abril 2011.

Avaluació i seguiment Comissió Tècnica del PLD: octubre-novembre 2011.

Realització de dues comissions tècniques de seguiment del PLD a l'any, en el període 2012-2014.

3) Participació en les Jornades de Sensibilització sobre la Malaltia Alcohòlica, que organitza cada any el ARE, Associació d' Alcohòlics Rehabilitats d'Esplugues.

Temporalització: 2011-2014

4) Organització i posada en marxa de l'exposició per a la prevenció de les drogodependències de la Diputació de Barcelona per a joves de 12 a 16 anys: "I tu, de què vas?".

Temporalització: febrer 2011

5) Difusió del desplegable (revista informativa sobre drogues) creada per l'equip de prevenció de la Mancomunitat Font Santa (2010-2011), anomenada el "Monogràfic". Aquest document versa sobre les begudes alcohòliques i va dirigida a tota la població en general.

Temporalització: 2011-2012

6) Creació d'un mapa sobre consum de drogues legals i il·legals al municipi d'Esplugues conjuntament amb Mossos d'esquadra, Guàrdia Urbana i el departament de Salut i Acció Social, i realitzar propostes d'intervenció preventives i/ disminució de riscos i danys.

Temporalització:

- març-juliol 2011: realització mapa i propostes intervenció.

-agost-desembre 2011- gener-desembre 2012: intervencions preventives.

7) Avaluació, millora i seguiment anual sobre el projecte de commutació de mesures alternatives a la sanció pel consum de drogues a la via pública, emmarcat en el programa de commutació de sancions administratives per infraccions de la LO 1/92, sobre la protecció de la seguretat ciutadana per a treballs en benefici de la comunitat.

- Participació:

- Mossos d'Esquadra: Cap ABP, Sotscap ABP, Cap USC, Cap OAC, GAV.
- Servei d'assessoria jurídica de la Regió Policial Metropolitana Sud.
- Cap de la Policia local d'Esplugues.
- Cap dels serveis administratius de l'ajuntament d'Esplugues.

- Serveis Socials de l'Ajuntament d'Esplugues.
- Cas Fontsa i Servei Prevenció

Temporalització: juliol 2011,2012,2013,2014.

8) La participació en el programa Entre-Setmana de TV Esplugues (ETV), amb entrevistes telefòniques a ciutadans, en directe, sobre el consum de drogues. Col·laboració i coordinació amb la directora del programa Sra. Mery Barranco.

Temporalització: març-juny 2011, 6 programes.

Juliol-desembre 2011, 3 programes.

2012-14, a definir.

9) Realització del tercer número de la revista Monogràfic, sobre la prevenció de les drogues dirigida a tota la ciutadania. A definir el tema, segons necessitats del moment. Alternatives: "Tabac", "Recomanacions a pares i mares sobre la prevenció de les drogues legals i il·legals".

Temporalització: 2012 realització del document.

2013 disseny, creació, impressió document.

2013-2014 difusió document.

10) Creació del web "Pregunta'ns", projecte de consultori psicològic per Internet, dirigit als ciutadans del municipi, reforçat per les pàgines web d'instituts, on es poden formular consultes sobre les drogodependències, conflictes familiars i psicològics i comunicació.

Dintre del web es realitzarà un apartat per als nouvinguts, per tal d'arribar aquest sector de la població, ja que s'ha detectar la necessitat de realitzar un treball preventiu, adaptat a les característiques socioeconòmiques i culturals d'aquesta població.

Temporalització: març-setembre 2011 realització web

octubre-novembre 2011 posada en marxa web.

2012-2014 funcionament i avaluació

Àmbit Educació

1) Organització i posada en marxa de l'exposició per a la prevenció de les drogodependències de la Diputació de Barcelona per a alumnes d'educació secundària: "I tu, de què vas?".

Temporalització: febrer 2011

2) Creació d'un web de consulta per a pares i mares, docents i alumnat sobre la promoció de la salut i la prevenció de les drogodependències, coordinat i adaptat a les pàgines web de cada institut.

Temporalització: 2011-2012 creació i posada en marxa.

2012-2014 funcionament i avaluació.

3) Creació de dos cursos per a docents d'educació secundària i primària sobre: "Intervenció sobre la prevenció de les drogues a l'aula i què fer davant els alumnes consumidors i les seves famílies" i "Suport emocional als docents", acreditat pel Centre de Recursos Pedagògics d'Esplugues.

Temporalització: abril-juny 2011 guió dels cursos i acreditació CRP

Octubre 2011-juny 2012 realització cursos IES

Juny 2012 avaluació cursos

2013-2014 continuació projecte segons avaluació.

4) Tallers per a l'alumnat d'ESO i batxillerat sobre "Informació objectiva de les drogues legals i il·legals" i tallers per pares i mares d'educació secundària i primària sobre: "Comunicació, autoestima i límits", "Prevenció de les addiccions a drogues legals i il·legals dins la família", "Les necessitats de fills i filles, segons l'etapa de creixement", "Les necessitats dels pares i les mares, per ser millors cuidadors", "La parella com a escola de creixement: comunicació i autoestima".

Temporalització: 2011-2014 realització i avaluació contínua dels tallers.

- 5) Treball de revisió i millora del protocol d'intervenció amb alumnes consumidors realitzat per Servei Prevenció de les drogodependències de la Mancomunitat Font Santa conjuntament amb EAP d'Educació Generalitat, Unitat funcional CAS-CSMIJ i instituts, amb d'integració del departament d'Acció Social, Salut, Joventut i Educació de l'ajuntament i el programa "Salut i Escola" i Mosso d'esquadra i Guà

Temporalització: juny 2011-juny 2012

- 6) Treball interdisciplinari i interinstitucional: departament de Salut de l'Ajuntament, Servei Català de Salut (infermeres) i departament d'Educació de la Generalitat (EAP i Inspecció) en el programa Salut i Escola. Participació en la comissió existent de seguiment del programa Salut i Escola. Es fan dues comissions anuals (una de propostes d'accions a realitzar amb els alumne si professorat i la segona d'avaluació) i una plenària amb ponències de les institucions implicades. Aquest any es realitzarà una Jornada sobre el treball de "Salut i Escola" realitzat al Baix Llobregat.

Temporalització: 2011-2012 Jornada de presentació
2011-2014 dues comissions anuals.

Àmbit Salut

- 1) Elaboració document per detectar casos de consum de drogues i estratègies de derivació i conscienciació amb usuaris consumidors per professionals de l'àmbit de la salut (ambulatoris, urgències, etc).

Temporalització: 2011-2012 elaboració document.

2012-2013 difusió.

2014 avaluació.

- 2) Assessorament continuat i cursos de formació a professionals:
treball interconsulta Servei Prevenció-CAS-CSMIJ, Servei Prevenció-CAS-CSMA, Servei Prevenció-CAS-Ambulatoris, circuit de sessions clíniques CAS- ambulatoris

(una anual), curs sobre “Com intervenir amb pares i mares d’adolescents consumidors” i curs sobre “La intervenció amb consumidors des de l’àmbit de la salut”.

Temporalització: 2011 elaboració i coordinació.

2012 realització cursos.

2011-2014 interconsulta

3) Creació protocol de tractament de tabac a malats amb trastorns mentals severos.

Temporalització: 2012-2013 elaboració protocol tractament

2014 posada en marxa tractament i avaluació.

Àmbit d'Acció Social

1) Coordinació continuada de casos amb educadora social de l'Ajuntament, sobre el projecte de commutació de mesures alternatives a la sanció pel consum de drogues a la via pública i col.laboració en els projectes adreçats a joves i realització de xerrades per a pares i mares sobre les addiccions químiques i no químiques en els projectes d'Acció Social adreçats a infància i adolescència.

Temporalització: 2011 coordinació i una xerrada a pares i mares

2011-2014 col.laboració en projectes d'Acció Social.

2) Creació d'un circuit de detecció, derivació i coordinació de persones amb addiccions a drogues dels professionals d'Acció Social, CAS i Servei de prevenció de Drogodependències de la Mancomunitat Font Santa.

Temporalització: 2011-2012 elaboració projecte

2012 posada en marxa

2013 avaluació i millora

3) Elaboració document sobre criteris de detecció de persones amb addicció a drogues.

Temporalització: 2011 elaboració document

2012 difusió a professionals

4) Oferta de sessions clíniques sobre les drogodependències per professionals d'Acció Social, tres anuals.

Temporalització: 2011-2014

Àmbit Laboral

1) Segons Edex, en la publicació "Llocs de treball: lliures de drogues", un estudi de la CC.OO., assenyala que les línees de direcció de les empreses valoren la relació entre el consum d'alcohol i altres drogues amb l'absentisme i els accidents de treball. Els consumidors d'alcohol i altres drogues registren un absentisme entre dues i tres vegades superior als altres treballadors. També empitjora el clima laboral, la OIT (Organització Internacional del Treball) assenyala que no superen el 10% dels treballadors amb problemes de drogues, ocasionen el 80% dels problemes del personal. Rels consumidors d'alcohol i altres drogues tenen entre 2 i 4 vegades més accidents laborals que la resta de treballadors. Entre el 20 i el 25% dels accidents laborals són protagonitzats per persones sota els efectes d'alguna droga.

Proposem un treball participatiu amb les empreses del sector públic i privat de cooperació amb els representants sindicals, delegats de prevenció de riscos laborals, els serveis mèdics, serveis de seguretat i higiene, gerència, caps intermitjos, responsables de recursos humans per realitzar projectes conjunts de prevenció de les drogodependències, promoció d'hàbits saludables, detecció i derivació al CAS Font Santa de persones amb problemàtica de consum de drogues. Oferta cursos de formació a l'equip mèdic i sindicats.

Temporalització: 2011-2012 difusió oferta prevenció a empreses.

2012 posada en marxa d'accions a les empreses.

8. PLA DE TREBALL (2011)

Àmbit comunitari

1) Participació del Servei de Prevenció de les Drogodependències de la Mancomunitat Font Santa en els consells comunitaris existents:
consell cohesió social (en creació), Consell Salut i altres.

Temporalització: 2011

2) Creació del Pla Local de Drogodependències d'Esplugues i creació de la Comissió Tècnica, Comissió Política i Grup motor per realitzar el seguiment i avaluació del PLD.

Temporalització: 2011-2014

Aprovació de l'elaboració PLD per la Junta de Govern: juliol de 2010

Creació grup motor i comissió política: octubre 2010.

Diagnòstic necessitats i conclusions: desembre 2010, gener, febrer 2011.

Creació Comissió Tècnica de seguiment: febrer 2011

Redacció final document PLD: febrer, març 2011.

Aprovació PLD pel Ple municipal: 17 març 2011

Posada en marxa del PLD: març, abril 2011.

Avaluació i seguiment Comissió Tècnica del PLD: octubre-novembre 2011.

Realització de dues comissions tècniques de seguiment del PLD a l'any, en el període 2012-2014.

3) Participació en les Jornades de Sensibilització sobre la Malaltia Alcohòlica, que organitza cada any l'ARE Associació d' Alcohòlics Rehabilitats d'Esplugues.

Temporalització: 2011

4) Organització i posada en marxa de l'exposició per a la prevenció de les drogodependències de la Diputació de Barcelona per a joves de 12 a 16 anys: "I tu, de què vas?".

Temporalització: febrer 2011

5) Difusió del desplegable (revista informativa sobre drogues) creada per l'equip de prevenció de la Mancomunitat Font Santa (2010-2011), anomenada el "Monogràfic". Aquest document versa sobre les begudes alcohòliques i va dirigida a tota la població en general.

Temporalització: 2011

6) Creació d'un mapa sobre consum de drogues legals i il·legals al municipi d'Esplugues conjuntament amb Mossos d'Esquadra, Guàrdia Urbana i el departament de Salut i Acció Social i realitzar propostes d'intervenció preventives i/ disminució de riscos i danys.

Temporalització:

- març-juliol 2011: realització mapa i propostes intervenció.

-agost-desembre 2011 intervencions preventives.

7) Avaluació, millora i seguiment anual sobre el projecte de commutació de mesures alternatives a la sanció pel consum de drogues a la via pública, emmarcat en el programa de commutació de sancions administratives per infraccions de la LO 1/92, sobre la protecció de la seguretat ciutadana per a treballs en benefici de la comunitat.

- Participació:
 - Mossos d'Esquadra: Cap ABP, Sotscap ABP, Cap USC, Cap OAC, GAV.
 - Servei d'assessoria jurídica de la Regió Policial Metropolitana Sud.
 - Cap de la Policia local d'Esplugues.
 - Cap dels serveis administratius de l'Ajuntament d'Esplugues.
 - Serveis Socials de l'Ajuntament d'Esplugues.

- Cas Fontsa i Servei Prevenció

Temporalització: juliol 2011

8) La participació en el programa Entre-Setmana de TV Esplugues (ETV) amb entrevistes telefòniques a ciutadans, en directe, sobre el consum de drogues. Col·laboració i coordinació amb la directora del programa Sra. Mery Barranco.

Temporalització: març-juny 2011, 6 programes.

juliol-desembre 2011, 3 programes.

10) Creació del web "Pregunta'ns", projecte de consultori psicològic per Internet, dirigit als ciutadans del municipi, reforçat per les pàgines web d'instituts, on es poden formular consultes sobre les drogodependències, conflictes familiars i psicològics i comunicació.

Dintre del web es realitzarà un apartat per als nouvinguts, per tal d'arribar a aquest sector de la població, ja que s'ha detectat la necessitat de realitzar un treball preventiu adaptat a les característiques socioeconòmiques i culturals d'aquesta població.

Temporalització: març-setembre 2011 realització web

Octubre-novembre 2011 posada en marxa web.

Àmbit Educació

1) Organització i posada en marxa de l'exposició per a la prevenció de les drogodependències de la Diputació de Barcelona per alumnes d'educació secundària: "I tu, de què vas?".

Temporalització: febrer 2011

2) Creació del web de consulta per a pares i mares, docents i alumnat sobre la promoció de la salut i la prevenció de les drogodependències, coordinat i adaptat a les pàgines web de cada institut.

Temporalització: 2011 creació.

3) Creació de dos cursos per a docents d'educació secundària i primària sobre: "Intervenció sobre la prevenció de les drogues a l'aula i què fer davant els alumnes consumidors i les seves famílies" i "Suport emocional als docents", acreditat per Centre de Recursos Pedagògics d'Esplugues.

Temporalització: abril-juny 2011 guió dels cursos i acreditació CRP

4) Tallers per a alumnat d'ESO i batxillerat sobre "Informació objectiva de les drogues legals i il·legals" i tallers per a pares i mares d'educació secundària i primària sobre: "Comunicació, autoestima i límits", "Prevenció de les addiccions a drogues legals i il·legals dins la família", "Les necessitats de fills i filles, segons l'etapa de creixement", "Les necessitats dels pares i les mares, per ser millors cuidadors", "La parella com a escola de creixement: comunicació i autoestima".

Temporalització: 2011-2014 realització i avaluació continua dels tallers.

5) Treball de revisió i millora del protocol d'intervenció amb alumnes consumidors realitzat pel Servei Prevenció de les Drogodependències de la Mancomunitat Font Santa, conjuntament amb EAP d'Educació Generalitat, Unitat funcional CAS-CSMIJ i instituts, amb l'integració del departament d'Acció Social, Salut, Joventut i Educació de l'Ajuntament i el programa "Salut i Escola" i Mosso d'Esquadra .

Temporalització: juny 2011-juny 2012

6) Treball interdisciplinari i interinstitucional: departament de Salut de l'ajuntament, Servei Català de Salut (infermeres) i departament d'Educació de la Generalitat (EAP i Inspecció) en el programa Salut i Escola. Participació en la comissió existent de seguiment del programa Salut i Escola. Es fan dues comissions anuals (una de propostes d'accions a realitzar amb els alumne i professorat i la segona d'avaluació) i una plenària amb ponències de les institucions implicades. Aquest any és realitzarà una Jornada sobre el treball de "Salut i Escola" realitzat al Baix Llobregat.

Temporalització: 2011-2012 Jornada de presentació

Àmbit Salut

1) Elaboració document per detectar casos de consum de drogues i estratègies de derivació i conscienciació amb usuaris consumidors per professionals de l'àmbit de la salut (ambulatoris, urgències, etc).

Temporalització: 2011-2012 Elaboració document.

2) Assessorament continuat i cursos de formació a professionals:
treball interconsulta Servei Prevenió-CAS-CSMIJ, Servei Prevenió-CAS-CSMA,
Servei Prevenió-CAS-Ambulatoris, circuit de sessions clíniques CAS- ambulatoris
(una anual), curs sobre "Com intervenir amb pares i mares d'adolescents consumidors"
i curs sobre "L'intervenció amb consumidors des de l'àmbit de la salut".

Temporalització: 2011 elaboració i coordinació.

Àmbit d'Acció Social

1) Coordinació continuada de casos amb educadora social de l'Ajuntament, sobre el projecte de commutació de mesures alternatives a la sanció pel consum de drogues a la via pública i col·laboració en els projectes adreçats a joves i realització de xerrades a pares i mares sobre les addiccions químiques i no químiques en els projectes d'Acció Social adreçats a infància i adolescència.

Temporalització: 2011 coordinació i una xerrada a pares i mares

2) Creació d'un circuit de detecció, derivació i coordinació de persones amb addiccions a drogues dels professionals d'Acció Social, CAS i Servei de Prevenió de Drogodependències de la Mancomunitat Font Santa.

Temporalització: 2011-2012 elaboració projecte

Àmbit Laboral

Projecte de treball participatiu amb les empreses del sector públic i privat de cooperació amb els representants sindicals, delegats de prevenció de riscos laborals,

els serveis mèdics, serveis de seguretat i higiene, gerència, caps intermitjos, responsables de recursos humans per realitzar projectes conjunts de prevenció de les drogodependències, promoció d'hàbits saludables, detecció i derivació al CAS Font Santa de persones amb problemàtica de consum de drogues. Oferta de cursos de formació a l'equip mèdic i sindicats. Oferta tractament de tabac per a treballadors dins l'àmbit laboral, en grups.

Temporalització: 2011-2012 difusió oferta prevenció a empreses.

9. AVALUACIÓ

Qualsevol activitat que es dugui a terme comportarà una valoració dels efectes, una retroalimentació del treball desenvolupat, i una reflexió posterior sobre el projecte d'intervenció.

Avaluar no implica utilitzar metodologies sofisticades, que incrementarien els costos de la intervenció, sinó que podem avaluar enregistrant els esdeveniments de l'activitat preventiva i reflexionant sobre els resultats amb els agents participatius del projecte.

Tenim com a referència la guia d'avaluació editada per la Diputació de Barcelona (novembre del 2008), en la qual varem participar com a tècnics de prevenció en un grup de treball per elaborar protocols d'avaluació per a cada activitat preventiva (tallers, sessions informatives, campanyes informatives, "paquets preventius") i tenint en compte tan la planificació de la intervenció, com el procés i els resultats.

Indicadors per a l'avaluació:

- Nombre d'intervencions desenvolupades.
- Nombre d'entitats que hi han participat.
- Total de persones d'assistència per intervenció.
- Nombre de demandes i informacions ateses.
- Materials elaborats.
- Treball de reflexió amb tots els agents implicats.

10. ANNEXES:

10.1 Model d'aprovació plenària per l'elaboració del Pla local de prevenció de drogues.

	AJUNTAMENT D'ESPLUGUES
Esplugues de Llobregat, 4 d'agost de 2010	
Ref.: Secretaria/UJA Serveis Persones	
Notificació acord Junta de Govern Local del 2007/2010 d'ESPLUGUES Pla local prevenció de drogodependències 9:29 Nº. SORTIDA 2010 00010	
DIPUTACIÓ DE BARCELONA Àrea de Benestar Social-Centre SPOTT A l'atenció Maribel Serra	
carrer Sant Honorat, 5 08002 – BARCELONA	
La Junta de Govern Local en sessió ordinària del dia 23 de juliol de 2010 va aprovar el dictamen que es transcriu íntegrament:	
"Tant la Llei de Bases de Règim Local com la Llei de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència, estableixen que les entitats municipals disposen d'un marc competencial en el desenvolupament d'estratègies preventives en l'àmbit de les drogodependències.	
Atès que el consum de drogues representa un dels problemes més destacats des del punt de vista social i de la salut, constituint un fenomen multicausal i multidimensional, donat que les seves conseqüències es manifesten tant en la vessant física com en la psicològica i en la social.	
Ateses les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut sobre educació i promoció de la salut i la importància que atorguen a les iniciatives locals en aquest camp.	
Atès que el Pla Nacional sobre Drogues del Ministeri de Sanitat i Consum, aconsella promoure, per part dels ajuntaments, plans locals sobre drogues.	
Atès que per afavorir el desenvolupament de dinàmiques preventives, l'administració local pot, en conseqüència, desenvolupar Plans Locals de Prevenció de Drogodependències, amb la implicació de les diferents àrees municipals que tenen com a objectiu fonamental promoure la qualitat de vida de la població.	

Atès que el marc simbòlic, formal i estructural en que s'articulen els programes específics és el que coneixem com a Pla Local de Drogues, el qual ha de ser un instrument impulsat per l'ajuntament, amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats d'un marc orientador i regulador de les activitats i d'un treball organitzat i coordinat en matèria de drogues.

L'abordatge del fenomen de les drogodependències ha de contemplar mesures en els àmbits de la salut, els serveis socials, l'educació, l'oci, la seguretat ciutadana, etc, formulant accions de prevenció, tractament i reinserció social, i facilitant d'aquesta manera una integració dels recursos existents que eviti la duplicitat de serveis i intervencions.

El contingut del Pla de drogues quedarà palès en un document escrit que els òrgans de govern local subscriuran com a reflex de la seva voluntat política en el marc de les competències que les lleis atribueixen a les administracions locals.

Vist l'informe emès per la Directora del servei d'Acció Social, on comenta que per tal de poder iniciar el Pla Local de Prevenció de Drogues d' Esplugues de Llobregat és prioritari que s'aprovi per part de l'Ajuntament el compromís de donar suport polític al Pla Local de drogues per un període de quatre anys i que, un cop aprovat el Pla per la Junta de Govern Local, ja es podrà començar a treballar a nivell tècnic amb la constitució de les comissions tècniques pertinents.

S'acorda:

PRIMER.- Aprovar l'elaboració del Pla de Drogues al municipi d'Esplugues de Llobregat.

SEGON.- Nomenar la Sra. Sara Forgas Úbeda, com a regidora de Salut Pública, com a responsable política d'aquest pla.

TERCER.- Aprovar el compromís de l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat de donar suport polític, tècnic i econòmic al Pla Local de prevenció de drogodependències, per un període de quatre anys.

QUART.- Informar de l'acord adoptat per la Junta de Govern Local d'elaborar el Pla local de prevenció de drogues a Esplugues de Llobregat, a la Diputació de Barcelona per tal que l'Ajuntament pugui rebre el suport tècnic i econòmic corresponent per part d'aquest organisme oficial."

La qual cosa li comunico a vostè per al seu coneixement i efectes.

El secretari

pd decret 2006 de 2/9/96

Juan Abella Fernández

10.2. Models de qüestionaris utilitzats en el diagnòstic.

Enquesta àmbit Educació (professionals).

Benvolgudes, benvolguts,

Ens adrecem a vosaltres per informar-vos que s'està gestant el Pla local de drogodependències d'Esplugues, per la qual cosa ens agradaria comptar amb la vostra col·laboració i la informació de què disposeu, fruit dels vostres coneixements de l'entorn en què treballeu o on desenvolueu la vostra tasca.

Per això, us demanem que respongueu el següent qüestionari per fer el diagnòstic de les necessitats actuals del municipi, base sobre la qual ajudareu a elaborar el Pla local de drogodependències.

Agraïm a l'avançada la vostra col·laboració.

QÜESTIONARI SOBRE L'ESTAT ACTUAL DE LES DROGUES A ESPLUGUES:

- 1) Quina situació creus que té la ciutadania d' Esplugues en el tema de les drogues? (necessitats, carències, millores, consum problemàtic, consum de risc, consum general, drogues legals, drogues il·legals, problemàtica al carrer, família, institucions, escola, etc.).
- 2) Quines són les situacions relacionades amb el consum de drogues en el teu en el teu context laboral:
(Tipus d'usuaris, intervencions, dificultats, derivacions, coordinacions amb altres professionals, formació als professionals sobre la prevenció de drogues i/o intervenció en cas de consums problemàtics, etc.)
 - Situació actual:
 - Necessitats:
- 3) Si us plau, aquest apartat són dades estadístiques, les que no estan registrades, no cal omplir-les, però pots fer una reflexió sobre la experiència del vostre servei:

Nº de demandes de valoració sobre consum de drogues en alumnes, als centres d'educació secundària i primària:

Durant el 2008:

Durant el 2009:

Durant el 2010:

4) Nombre de derivacions a CAS o centres de tractament de drogues:

Durant 2008:

Durant 2009:

Durant 2010:

5) Tipus de demandes que mes sovint apareixen en l'EAP sobre el consum de drogues en els alumnes:

6) Respecte a pares i mares d'alumnes amb problemes de consum, quines situacions es donen?

7) Respecte a l'equip docent dels centres educatius, existeix detecció o demanda de problemàtica de problemes derivats de consum d'alcohol i altres drogues?. Quan és detecta que un docent o professional del centre té problemes d'alcohol o drogues, quines solucions es poden donar des de l'equip directiu del centre educatiu, des de Inspecció d'Educació?; existeix alguna necessitat en aquest aspecte?.

8) Informacions sobre el tràfic de drogues al voltant o dintre de l'espai dels centres educatius. Situacions més comuns i l'estat actual.

9) Si us plau, a continuació escriu si tens alguna idea o proposta sobre projectes o activitats a tenir en compte per al Pla Local de Drogodependències a Esplugues, serà de molta utilitat.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració!!!

Enquesta àmbit Salut Mental (professionals).

Benvolgudes, benvolguts,

Ens adrecem a vosaltres per informar-vos que s'està gestant el Pla local de drogodependències d'Esplugues, per la qual cosa ens agradaria comptar amb la vostra col·laboració i la informació de què disposeu, fruit dels vostres coneixements de l'entorn en què treballeu o on desenvolueu la vostra tasca.

Per això us demanem que respongueu el següent qüestionari per fer el diagnòstic de les necessitats actuals del municipi, base sobre la qual ajudareu a elaborar el Pla local de drogodependències.

Agraïm a l'avançada la vostra col·laboració.

QÜESTIONARI SOBRE L'ESTAT ACTUAL DE LES DROGUES A ESPLUGUES:

- 1) Quina situació creus que té la ciutadania d' Esplugues en el tema de les drogues? (necessitats, carències, millores, consum problemàtic, consum de risc, consum general, drogues legals, drogues il·legals, problemàtica al carrer, família, institucions, escola, etc.)
- 2) Quines son les situacions relacionades amb el consum de drogues en el teu en el teu context laboral:
(Tipus d'usuaris, intervencions, dificultats, derivacions, coordinacions amb altres professionals, formació als professionals sobre la prevenció de drogues i/o intervenció en cas de consums problemàtics, etc.)
 - Situació actual:
 - Necessitats:
- 3) Si us plau, a continuació escriu si tens alguna idea o proposta sobre projectes o activitats a tenir en compte per al Pla Local de Drogodependències a Esplugues, serà de molta utilitat.
- 4) Altres dades: Si us plau, aquest apartat són dades estadístiques, les que no estan registrades, no cal omplir-les, però pots fer una reflexió sobre la experiència clínica del vostre servei:

Nº de demandes de tractament al vostra Servei amb diagnòstic de patologia dual (drogues i trastorn mental).

Durant el 2008:

Durant el 2009:

Durant el 2010:

Tipus de diagnòstic de patologia dual: especificar tipus de trastorn mental i droga consumida:

Nombre de derivacions a CAS o centres de tractament de drogues:

Durant 2008:

Durant 2009:

Durant 2010:

Observacions clíniques o comentaris sobre el tema:

Moltes gràcies per la vostra col·laboració!!!

Enquesta àmbit esports

Benvolgudes, benvolguts,

Ens adrecem a vosaltres per informar-vos que s'està gestant el Pla local de drogodependències d'Esplugues, per la qual cosa ens agradaria comptar amb la vostra col·laboració i la informació de què disposeu, fruit dels vostres coneixements de l'entorn en què treballeu o on desenvolueu la vostra tasca.

Per això us demanem que respongueu el següent qüestionari per fer el diagnòstic de les necessitats actuals del municipi, base sobre la qual ajudareu a elaborar el Pla local de drogodependències.

Agraïm a l'avançada la vostra col·laboració.

QÜESTIONARI SOBRE L'ESTAT ACTUAL DE LES DROGUES A ESPLUGUES:

1) Quina situació creus que té la ciutadania d' Esplugues en el tema de les drogues? (necessitats, carències, millores, consum problemàtic, consum de risc, consum general, drogues legals, drogues il·legals, problemàtica al carrer, família, institucions, escola, etc.).

Es respecte la normativa legal referent a la venda d'alcohol i tabac als menors d'edat?

2) Quines son les situacions relacionades amb el consum de drogues en el teu en el teu context laboral: (Tipus d'usuaris, intervencions, dificultats, derivacions, coordinacions amb altres professionals, formació als professionals sobre la prevenció de drogues i/o intervenció en cas de consums problemàtics, etc.)

-Situació actual:

- Necessitats:

3) Si us plau, a continuació escriu si tens alguna idea o proposta sobre projectes o activitats a tenir en compte per al Pla Local de Drogodependències a Esplugues, serà de molta utilitat.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració!!!

Enquesta xarxa professionals i població en general

Benvolgudes, benvolguts,

Ens adreçem a vosaltres per informar-vos que s'està gestant el Pla local de drogodependències d'Esplugues, per la qual cosa ens agradaria comptar amb la vostra col·laboració i la informació de què disposeu, fruit dels vostres coneixements de l'entorn en què treballeu o on desenvolueu la vostra tasca.

Per això us demanem que respongueu el següent qüestionari per fer el diagnòstic de les necessitats actuals del municipi, base sobre la qual ajudareu a elaborar el Pla local de drogodependències.

Ens mantindrem en contacte amb vosaltres en diferents etapes de l'elaboració, a fi de recollir la vostra opinió i comptar amb les vostres aportacions.

Agraïm a l'avançada la vostra col·laboració.

QÜESTIONARI SOBRE L'ESTAT ACTUAL DE LES DROGUES A ESPLUGUES:

1) Quina situació creus que té la ciutadania d' Esplugues en el tema de les drogues? (necessitats, carències, millores, consum problemàtic, consum de risc, consum general, drogues legals, drogues il·legals, problemàtica al carrer, família, institucions, escola, etc.).

Àmbit població general:

Àmbit joventut

Àmbit de la xarxa de professionals i agents de salut:

Altres àmbits:

Quins col·lectius consumeixen més drogues a Esplugues?

Es respecta la normativa legal referent a la venda d'alcohol i tabac als menors d'edat?

Hi ha llocs a la via pública o a locals on existeixen problemes derivats del consum de drogues? (indica els llocs i el tipus de problemes)

2) Quines son les situacions relacionades amb el consum de drogues en el teu en el teu context laboral:

(Tipus d'usuaris, intervencions, dificultats derivacions, coordinacions amb altres professionals, etc.)

Situació actual:

Necessitats:

Carències:

Millores:

Punts forts o fortaleces:

3) Quina opinió tens respecte a l'atenció i a la prevenció de les drogodependències i respecte als factors protectors (promoció de la salut) pel que fa al fenomen de les drogues

a Esplugues:

Opinió sobre la promoció de la salut

Opinió sobre la prevenció dels problemes derivats del consum de drogues

Opinió sobre l'atenció i tractament de les problemàtiques de drogues

4) Si us plau, a continuació escriu si tens alguna idea o proposta sobre projectes o activitats a tenir en compte per al Pla Local de Drogodependències a Esplugues, serà de molta utilitat.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració!!!

Enquesta a joves:

Benvolgudes, benvolguts,

Des del programa de prevenció del CAS Font Santa estem fent un estudi sobre el fenomen de les drogues al municipi d'Esplugues de Llobregat. Per això, ens seria de molta utilitat poder comptar amb la vostra participació per saber quina és la realitat que esteu vivint, mitjançant les vostres experiències o percepcions sobre el tema.

Agraïm a l'avançada la vostra col·laboració.

Preguntes inicials:

- Quines coses et venen al cap quan algú diu droga?
- Amb quins moments, situacions, relacions la paraula "droga"?

Diagnòstic de la situació:

1. Saps quines són les substàncies que més es consumeixen al teu municipi?

Al llarg de l'any, hi ha moments o èpoques que modifiquen el consum habitual?

2. Què feu els joves (de 12 a 14 anys i de 15 a 18 anys) en el temps lliure i caps de setmana?

Quan una persona jove vol sortir de nit, què fa?

3. En un grup d'amics, es barregen consumidors i no consumidors?

Entre els teus amics, què es consumeix?

A qui demanaries ajuda si tinguessis un problema de drogues o algun amic el tingués?

Al teu municipi, et sembla que el consum de drogues ocasioni problemes?

Quins són els més freqüents?

A les festes populars, hi solen haver problemes derivats del consum d'alcohol o altres drogues?

4. Estar en risc o córrer riscos està relacionat amb consumir drogues?

Amb quin tipus de consum creus que hi ha risc?

Percepció del compliment de la normativa legal sobre les drogues:

1. Creus que es respecta la normativa legal referent a la venda d'alcohol i de tabac als menors d'edat?

Quins establiments creus que no compleixen la normativa?

2. Creus que al teu municipi es respecta la prohibició de no fumar als llocs assenyalats per la llei?

3. Què ens pots dir del consum d'alcohol o altres drogues a la via pública?
Hi ha "botellón"?

Detecció de necessitats:

1. Saps si es treballa el tema de drogues a l'escola? Com?

Creus que tenir informació sobre drogues serveix?

Recordes alguna informació o activitat en particular que t'hagi fet canviar les teves pràctiques, que t'hagi anat bé per:

- dir "jo no consumeixo"
- comentar-li a algú que consumeix
- consumir d'una forma diferent
- tenir-la en compte a l'hora de consumir
- parlar-ho amb els amics

2. Coneixes alguna activitat que l'ajuntament faci o hagi fet per a joves sobre drogues?

Què creus que es podria organitzar?

Com creus que es podria implicar als joves en la prevenció de drogues?

3. Qui penses que hauria de fer tot això? De qui és responsabilitat?

10.3. Resum de les activitats realitzades pel Servei de Prevenció de les Drogodependències de la Mancomunitat Font Santa a Esplugues el període de: 1991-2009.

ÀMBIT COMUNITARI

Els punts de major rellevància dins de l'activitat realitzada en l'àmbit comunitari són la participació en consells comunitaris (Drogodependències i Salut), i la realització de campanyes de prevenció i sensibilització, el suport a associacions externes al CAS, i la participació en els mitjans de comunicació mitjançant programes de ràdio i premsa.

Consell Comunitari de Prevenció de Drogodependències.

El Consell Comunitari es va iniciar el mes d'abril de l' any 1994 i s'ha realitzat cada any fins al 2004. Els principals objectius del consell van ser valorar, donar suport i dialogar sobre projectes de prospecció i d'intervenció en drogodependències conjuntament amb moltes entitats de la comunitat. Al llarg d'aquests anys s'ha arribat a col·laborar amb unes 30 entitats, realitzant reunions anuals.

Durant el treball d'aquests anys es van crear grups de treball diferents per tal de complir els objectius del Consell.

Grups de treball sobre:

- Qüestions vinculades a política i joventut
- Seguretat ciutadana - Xarxa Sanitària
- Associacions i entitats ciutadanes

Participació en altres Consells Comunitaris

A més, durant aquests 15 anys de treball també s'ha participat en altres consells comunitaris, aportant una perspectiva preventiva a cada un dels àmbits corresponents.

Consells en què ha participat:

- Consell Comunitari de Salut (Ajuntament d'Esplugues), any 2004 a 2010.

Campanyes de prevenció

L'any 1996 es va iniciar una campanya de prevenció de "drogues de disseny" (pastilles) com a iniciativa del Consell Comunitari de Drogodependències de la Mancomunitat Font Santa. La campanya de sensibilització s'ha anat ampliant, i s'ha inclòs la prevenció d'altres drogues. També s'han dut a terme altres campanyes de

prevenció i promoció de la salut relacionades amb la sexualitat, prevenció de la SIDA, etc. Campanyes realitzades:

- Campanya de prevenció del consum de pastilles: com s'ha dit s'inicia l'any 1996. Repartiment de targetes. Metodologia en diverses fases. Ampliació i millora de la campanya convertint-se en l'any 1999 a la Campanya "Il·lusió-Realitat", (1999-2001).
- Campanya "TOC-TOC": repartiment de targetes informatives sobre els riscos d'addicció pel consum de cocaïna, pastilles, alcohol i cànnabis, (1999-2001).
- Campanya "Ment-Cor-Sexe": repartiment de targetes informatives. Objectiu de desmitificació de l'efecte afrodisíac de les drogues i recordatori de l'ús del preservatiu, per tal d'evitar el contagi de la SIDA, hepatitis, malalties venèries i embaràs no desitjat, (1999-2001).
- Campanya de sensibilització sobre el tabac: l'any 2000 es crea la campanya reforçant i complementant els campanyes de prevenció realitzades en anys anteriors. L'any 2001 s' amplia creant un pòster didàctic sobre el procés d'inici en el tabac i els passos que se segueixen fins a l'addicció. A més, es reparteixen targetes d'informació sobre el servei de tractament de tabac al CAS Font Santa amb l'objectiu de desmitificar la dificultat de deixar de fumar.
- Campanya sobre l'addicció a la cocaïna i la barreja amb begudes alcohòliques.
- Campanya sobre la prevenció de transmissió de malalties venèries, sida i hepatitis i el risc del consum de d'alcohol i les conductes sexuals de risc.
- "El Monogràfic", la revista informativa sobre drogues, el primer número es sobre el cànnabis. (2008)
- "El Monogràfic", segon número. Les begudes alcohòliques. (2010)
- Campanya "Condoning": repartiment de preservatius, amb un format innovador i divertit, (2005).

- Campanya sobre el tractament del tabac al CAS Font Santa i prevenció dirigida a joves. Realitzada amb el departament de Salut de l'Ajuntament d'Esplugues, (2005).
- Díptic d'informació per crear una xarxa de grups de suport per pares i mares a Cornellà.(2009)

Suport a associacions

ARE (Associació d'Alcohòlics Rehabilitats d'Esplugues).

Aquest suport ha estat mitjançant l'assessorament en els projectes de sensibilització, prevenció i reinserció de drogodependències que fa l'entitat.

També s'ha participat cada any en diverses jornades organitzades per l'associació ASALRE i ARE : "Alcohol i societat", "Violència Domèstica", etc.

Mitjans de comunicació

A partir de l'any 1996, a la premsa local es publiquen articles o notícies que fan referència a la participació del servei activitats com el Consell Comunitari de Prevenció

de Drogodependències, cicle de xerrades-col·loqui sobre l'adolescència, campanyes per a prevenir la SIDA i promoció de la salut, programa de prevenció de drogodependències a l'àmbit escolar.

Revistes i diaris amb les quals s'ha col·laborat:

- Revista EL PONT d'Esplugues (1998,1999).
- Revista AQUÍ (Setmanari de L'Hospitalet i Baix Llobregat), (1998/2004-2006).
- Revista IDEA PREVENCIÓN, (1998).

A més, s'ha participat en programes de ràdio y televisió relacionats amb el consum de drogues i la seva prevenció.

Ràdios i TV amb les quals s'ha col·laborat:

- RÀDIO CORNELLÀ: Dins de l'espai de Salut Pública de l'Ajuntament de Cornellà s'han fet programes de ràdio (10 sessions cada any), on s'han tractat temes com la dinàmica familiar i prevenció de drogodependències, centres de tractament en drogodependències, les drogues de disseny, gent gran i consum de psicofàrmacs, el Dia Mundial Sense Fum , alcoholisme i joc patològic... (1995-2010).
- RÀDIO LOCAL D'ESPLUGUES: Intervencions puntuals sobre la problemàtica que presenta el consum de drogues.
- RÀDIO STUDI D'ESPLUGUES: programa matinal BON DIA, BONA HORA; les intervencions varen ser realitzades al 2002.
- RÀDIO DESVERN (Sant Just Desvern): programa ANEM DE CAP (1998), programa OBRIM PORTES (1998-2000) Sessions quinzenals i setmanals. PEÑA DEL MORRO, sessions setmanals (2009-10). Altres col·laboracions (2004,2007).
- RÀDIO KANAL BARCELONA (2005).
- RÀDIO ESTEL (2006).
- TV. AQUÍ: participació en taula rodona amb mares de l'associació ADELANTE (Associació de Familiars Afectats per les Drogodependències), (1999).
- TV3 i Tele5: filmació del CAS Fontsa per part dels equips de televisió, a petició de la Direcció General de Drogodependències i SIDA de la Generalitat de Catalunya, (2003).

- TV3: jornada de sensibilització de l'alcoholisme organitzada per ASALRE a Sant Joan Despí, on participen en dues ponències Lluís Camino i Pilar Ripoll. És gravada per un equip de TV3 i se n'informa en el telenotícies del migdia de TV3, (2003).
- ESPLUGUES TELEVISIÓ: programa OBRIM PORTES PLATÓ OBERT (ETV), (2003- 2010). Sessions trimestrals.

ÀMBIT DE SERVEIS SOCIALS

També, al llarg d'aquests anys, s'ha col·laborat estretament amb els Serveis Socials de l' Ajuntament.

En primer lloc s'han estat duent a terme reunions periòdiques amb els professionals dels diferents departaments d'Acció Social, per dur a terme diferents tasques d'intervenció i prevenció. Entre diferents activitats realitzades destaquen la realització de tallers amb grups d'usuaris de serveis socials, l'assessorament de casos d'usuaris consumidors (detecció precoç, derivació al Cas Font Santa) i seguiment de projectes duts a terme pels educadors d'aquests centres, relacionats amb la prevenció com ara campanyes de sensibilització i promoció de la salut.

Des de l'any 1990 s'han fet reunions de coordinació mensuals (10 per any), al Centre d'atenció i Seguiment (CAS), amb professionals de DAM (Justícia) i de Serveis Socials d'atenció primària de la Mancomunitat, amb el suport dels caps de Serveis Socials de cada municipi, amb una mitjana de 65 professionals, per tractar temes vinculats amb la prevenció o l'atenció en drogodependències, així com per analitzar casos pràctics. A partir de l'any 1997 s'han fet reunions bimensuals (cinc per any). Els temes tractats principalment, han estat:

- Atenció a les famílies
- Perfil de nous usuaris
- Treball de coordinació interinstitucional
- Diferents formes d'abordar les drogodependències.
- Taula rodona de diferents entitats (ACTUA, Creu Roja, PADES i CAS Font Santa sobre el tema de la SIDA (dues sessions).
- Adolescents i joves en relació a les drogues.
- Tècniques de desintoxicació en la manera d'abordar les drogodependències.
- Presentació de casos pràctics, a nivell d'intervenció clínica i social.

També s'han fet anàlisis del consum de drogues de sectors de la població jove pertanyent a la Mancomunitat, en col·laboració amb casals de joves, ABS i educadors de Serveis Socials.

A partir de l'any 2004 es recuperen les reunions de coordinació i d'assessorament, i es participa a programes dels equips tècnics i polítics dels departaments de Benestar Social de cada municipi.

L'any 2005 es realitza assessorament a l'equip del CRAE "Ferrer i Guàrdia" d'Esplugues.

L'any 2008 es realitzen sessions mensuals amb equips de serveis socials, equips educatius i equips de sanitat per treballar la xarxa interinstitucional de famílies des de la perspectiva de la tècnica de constel·lacions familiars.

ÀMBIT DE SANITAT

Durant aquests anys s'ha dut a terme un programa de coordinació amb l'Institut Català de Salut i la direcció mèdica del sector, a més d'una coordinació directa amb les ABS i ambulatoris de la zona de forma periòdica, participant també en el Consell de Salut del departament de Salut de l'ajuntament d'Esplugues. També s'ha participat en sessions clíniques i de formació (unes 10 per any) amb els equips de les àrees bàsiques de salut i el CAP.

S'han realitzat col·laboracions amb el CAPSM i CSMIJ de la zona.

S'ha desenvolupat el Programa d'intercanvi de xeringues "Enrotlla't", amb una rellevant continuïtat des de 1995 fins a l'actualitat.

S'ha col·laborat amb els departaments de Sanitat dels ajuntaments de la Mancomunitat duent a terme la difusió i seguiment de campanyes de sensibilització sobre el consum de tabac i altres drogues i prevenció de la SIDA, a més d'enquestes de salut relacionades amb les drogodependències i la SIDA.

S'ha assistit a jornades sobre Salut i Medi Ambient organitzades pels ajuntaments en representació del Servei de Prevenció.

Finalment, s'han desenvolupat grups de treball sanitaris en col·laboració amb les ABS per millorar l'atenció a adolescents consumidors de drogues.

S'ha realitzat un seminari per a les infermeres del programa de « Salut i Escola » (dep. D'Educació i Salut de la Generalitat de Catalunya) i treball de coordinació amb les Comissions « Salut i Escola » de cada zona, on participen. Departament de salut

ajuntament, EAP d'Educació, Inspecció d'Educació, CSMIJ, PASSIR, infermeres de Salut i Escola ».

ÀMBIT ESCOLAR

La prevenció s'ha dut a terme en centres d'educació primària com secundària. Des dels inicis del Servei s'ha ofert a les escoles un Programa de prevenció de drogodependències a l'escola, en coordinació amb els coordinadors tècnics d'educació, salut i acció social de cada municipi i dels centres de recursos pedagògics de la Mancomunitat. S'ha fet el manteniment de l'aplicació programa de forma regular al llarg dels anys, i també amb la coordinació del les comissions de "Salut i Escola" del municipi.

Els CEIP (Centres d'Educació Infantil i Primària) i escoles amb els quals s'ha col·laborat a llarg d'aquests anys són: Escola Isabel de Villena, CEIP Can Vidalet, CEIP Folch i Torres, CEIP G. Soler, CEIP F.Torres, CEIP E. D'Ors, Escola Nazaret, Escola Isabel de Villena, Escola Garbí.

Els IES amb els quals s'ha col·laborat al llarg d'aquests anys són: La Mallola, Severo Ochoa, Isabel de Villena, J.Blume, Col·legi Alemany, Col·legi Americà, Joanot Martorell, Utmar.

També s'han realitzat diverses tasques de prevenció en instituts d'ensenyament superior o instituts per a adults o de formació professional. Aquestes tasques han consistit a informar coordinadors d'ensenyament sobre programes d'intervenció preventiva de drogodependències, a més de xerrades i tallers dirigits als alumnes, repartiment de material informatiu, etc.

A més, s'han realitzat també activitats de prevenció a l'Esplai Pubilla Cases-Can Vidalet .

També s'ha fet un treball de coordinació amb els equips directius de les escoles i EAPS facilitant protocols de intervenció en situacions de consum de drogues.

A més, s'han portat a terme seminaris a equips docents dels centres d'educació secundària.

Finalment, també s'han realitzat xerrades i tallers amb pares i mares en què s'ha abordat la temàtica de les drogodependències i s'han explicat pautes per prevenir i abordar des del si de la família.

ACTIVITATS ALS CENTRES EDUCATIUS		
TREBALL AMB EQUIP DOCENT	• Professorat • Tutories	• Reunions • Coordinacions • Assessorament • Assistí. tallers amb alumnes • Assistí. tallers pares
TREBALL AMB EQUIP DIRECTIU I ALTRES PROFESSIONALS	• Director/a • Cap d'estudis • Departament d'orientació psicopedagògica • Altres	• Reunions • Coordinacions • Assessorament • Protocol intervenció en situacions de consum de drogues
TREBALL AMB ALTRES PROFESSIONALS	• Infermeria: • "Salut i Escola" • Tècnics d'ajuntament • Inspecció d'educació • EAP	• Reunions • Coordinacions • Assessorament • Protocol intervenció en situacions de consum de drogues
TALLERS ALUMNES	• ESO • Batxillerat • Aula Oberta • Altres	• Alcohol i/o tabac. • Les relacions dins el grup. • Informació de drogues. • Autoestima i addiccions.
PROMOCIÓ DE SALUT	• ESO • Batxillerat • Aula Oberta • Altres	• 4 sessions per treballar: comunicació, i resolució de conflictes.
TALLERS PARES I MARES	• ESO • Batxillerat • Aula Oberta • Altres	• Comunicació i autoestima. • Prevenció de les addiccions. • Les necessitats dels fills. • Les necessitats dels pares. • La relació de parella. • Grup de suport per a pares.
SEMINARIS	• Professorat • Tutories	• Prevenció de les addiccions. • Assetjament escolar.

A continuació s'exposaran diversos exemples de quadres-resum corresponents a diversos anys de treball, en què consten totes les activitats realitzades en l'àmbit escolar, i els centres i persones implicades.

Centre de Documentació

El principal objectiu del Centre de Documentació és oferir un espai actualitzat d'assessorament a professionals, alumnes, professors, membres de casals juvenils, estudiants d'universitat, persones sensibilitzades sobre les drogodependències i

associacions de veïns i qualsevol ciutadà que faci la demanda. Principalment la demanda rebuda era obtenir informació sobre el tractament i el Servei de Prevenció.

A més, al llarg dels anys s'han realitzat activitats diverses de formació (entrevistes formatives, sessions d'informació-formació).

També s'ha creat documentació d'informació i divulgació de l'Educació per a la Salut. També s'ha mantingut el fons documental actualitzat mitjançant l'adquisició de llibres, audiovisuals, articles, estudis, material de prevenció i relacionat amb les drogodependències...

A partir de l'any 1999 s'incorpora la connexió a Internet, com a fons de consulta documental per a l'equip del Servei Mancomunitat. Aquesta connexió ha permès estar actualitzats en les notícies i últims estudis i investigacions del món de la prevenció i del tractament de les drogodependències. L'any 2000 es fa una segona connexió a Internet a la sala del CAS Font Santa com a fons de consulta documental per a l'equip del Servei de Prevenció i el CAS Font Santa.

També s'han realitzat diversos projectes de recerca i investigació relacionats amb les drogodependències i la seva prevenció.

La mitjana d'intervencions per any són de 40 a 60 activitats.

Activitats i projectes a destacar

- Col·laboració amb l'Observatori de Drogues i Consum a Catalunya, a l'Institut Genís de Barcelona, (2005).

- Grup de treball interdisciplinari sobre la tècnica "Constel·lacions organitzacions, familiars i educacions ", en col·laboració amb altres institucions, (2005). Departaments d'Acció Social ajuntaments, ambulatoris i instituts de secundària.

- Col·laboració amb la Diputació de Barcelona:

- Publicació: Avaluació de programes de prevenció. (2008)
- Participació en la xarxa de prevenció de les drogodependències de la Diputació de Barcelona. (2005)
- Realització d'un protocol d'actuació amb menors d'edat per la Diputació de Barcelona. (2009)
- Participació conjuntament amb la Diputació de Barcelona a la trobada a Venècia de projectes europeus de prevenció de drogodependències, per al disseny d'un projecte de creació d'una xarxa europea de

prevenció, presentat a la convocatòria del programa de salut de la Comunitat Europea de març, (2007).

-Creació i seguiment del protocol d'intervenció amb alumnes consumidors als instituts de secundària, amb els dos equips s'assessorament psicopedagògic del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, a tots els centres d'educació secundària dels quatre municipis, amb els equips directius i docents i EAPS, (2000-2010).

-Creació d'un protocol de tractament al CAS Font Santa per acollir les derivacions de menors d'edat i les seves famílies dels instituts de secundària, gràcies al protocol creat per l'equip de prevenció i els EAP de la zona. Exemple de les dades de casos en tractament, a partir del protocol d'actuació amb alumnes menors d'edat consumidors:

2003: 22 famílies

2004: 51 famílies

2005: 40 famílies

2006: 34 famílies

2007: 42 famílies

2008: 41 famílies

2009: 57 famílies

Calculem que un 60/70% del casos en tractament acaben amb èxit el tractament, que consisteix en l'abstinència en drogues i la millora de la convivència familiar, el rendiment escolar i el benestar psicològic del jove.

- Seminari sobre com intervenir amb alumnes de secundària per a infermeres dels ambulatoris del Baix Llobregat del programa "Salut i Escola".

- Formació en Constel·lacions Familiars a treballadors socials d'ambulatoris de la Mancomunitat, (2009).

- Treball interdisciplinari i interinstitucional: Ajuntament, Servei Català de Salut i Departament d'Educació de la Generalitat en el programa Salut i Escola. La participació en les dues comissions existents de seguiment del programa Salut i Escola en els quatre municipis, amb projectes dissenyats pel Servei de Prevenció: protocol d'intervenció amb alumnes dels quals es sospita i/o es confirma el consum de drogues, la coordinació de la Unitat funcional CAS-CSMIJ, consultori psicològic a través de les webs dels instituts.

- Participació en el programa de TV Esplugues amb entrevistes telefòniques a ciutadans, en directe, sobre el consum de drogues.

- Participació en el programa setmanal a Ràdio Sant Just “La penya del morro” dirigit a joves, per realitzar promoció de la salut i prevenció de drogues, amb un consultori psicològic a la pàgina web de la ràdio. Cobertura Baix Llobregat, inclòs el municipi d'Esplugues.
- Projecte de “Commutació de sancions administratives per tinença i consum de drogues a la via pública”, adreçat a menors de 13 a 18 anys, amb el Departament d'Acció Social del Ajuntament d'Esplugues, (2008), el mossos d'esquadra i la guàrdia urbana.
- Realització d'una revista anomenada “Monogràfic” sobre la prevenció de drogues per als quatre municipis, dirigida a tota la ciutadania. Publicada el febrer del 2008. S'han realitzat dos documents sobre el cànnabis i les begudes alcohòliques.
- Projecte, en procés des de l'any 2011, de la creació del bloc “Pregunta'ns”, projecte de consultori psicològic per Internet, dirigit als ciutadans dels quatre municipis, reforçat per les pàgines web d'instituts, on es poden formular consultes en el programa de TV Esplugues amb entrevistes telefòniques a ciutadans, en directe, sobre el consum de drogues.
- Participació en el programa setmanal a Ràdio Sant Just “la penya del morro” dirigit a joves, per realitzar promoció de la salut i prevenció de drogues, amb un consultori psicològic a la pàgina web de la ràdio.
- Treball interdisciplinari i interinstitucional: Ajuntament, Servei Català de Salut i Departament d'Educació de la Generalitat en el programa Salut i Escola. La participació en les dues comissions existents de seguiment del programa Salut i Escola en els quatre municipis, amb projectes dissenyats pel Servei de Prevenció: protocol d'intervenció amb alumnes dels quals es sospita i/o es confirma el consum de drogues, la coordinació de la Unitat funcional CAS-CSMIJ, consultori psicològic a través de les webs dels instituts.
- Formació en Constel·lacions Familiars a treballadors socials de ambulatoris de la Mancomunitat, (2009).
- Seminari sobre com intervenir amb alumnes de secundària per a infermeres dels ambulatoris del Baix Llobregat del programa “Salut i Escola”.